

M.T.I.

60.010/H
Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

budapest, 1981. január 24. kül. s z o m b a t

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1981. január 24. /mti/

London: a munkáspárt rendkívüli konferenciája

Párizs: a francia szocialista párt megválasztja elnökjelöltjét

London: Simon Páresz megbeszélései

dl ng

06.36 240181 0217

-. -

sk0002 4 300 mtik1002

dél-jemen

Beirut, 1981. január 24. /mti/ - az egyesült államoknak szomáliával, egyiptommal és ománnal kötött katonai egyezményei azt bizonyítják, hogy Washingtonnak agresszív szándékai vannak a perzsa-öböl népeivel, a térség felszabadító mozgalmival szemben - jelentette ki Ali Nasszer mohamed, a jemeni ndk/elnöke az asz-szafir című beiruti lapnak adott interjújában, egyebek között ezeket a

Nm

Nasszani,

/legfelsőbb népi tanácsa elnökségének

szándékokat erősítette meg kissinger volt amerikai külügyminiszter legutóbbi közel-keleti körútja is. tisztában vagyunk az egyesült államok agresszív természetével, s tudjuk, hogy összeesküvéseket sző a haladó rendszerek ellen. népünknek elidegeníthetetlen joga, hogy minden szükséges intézkedést megtéve, minden eszközt és módszert felhasználva szembeszálljon az imperialista jelenléttel. a népi jemen ellenségei - fűzte hozzá - külföldi zsoldosokat toboroznak és képeznek ki szabotázsakciók végrehajtására.

az amerikaiak, akik több országban is saját katonai jelenlétük megalapozásán mesterkednek, tisztában vannak vele, hogy nincsenek szovjet katonai bázisok dél-jemenben - mutatott rá ali nasser mohamed az effajta hazugságokat terjesztő országok csupán szuverenitásuk feladását, az egyesült államok előtti behódolást próbálják igazolni. /hasszani. -

bz kd

06.40 240181 1272

.-

sk0003 4 300 mtik1003

scranton-je lentés

washington, 1981. január 24. /mti-ap/ - volt amerikai kormánytisztviselők és külügyi szakértők egy csoportja pénteken felszólította a reagan-kormányzatot a salt-tárgyalások folytatására.

a mind a republikánus, mind a demokrata pártot képviselő csoport szerint az egyesült államoknak rövidesen tárgyalásokat kellene kezdenie a szovjetunióval az amerikai szenátus által nem ratifikált salt-ii megállapodás „lényegi elemeinek” megmentésére. így „nem kellene mindent előlről kezdeni, hanem a felújított tárgyalásokon megjelölhetnék a salt-ii azon elemeit, amelyek mindkét fél nemzetbiztonsági érdekeit szolgálják, és amelyek elősegítik a stratégiai egyensúly megőrzését,„

javasolták, hogy a két ország törekedjék az atomfegyver-készletek csökkentésére és az elavuló fegyverrendszerek kicserélésére. ilyen fegyverként említik az amerikai titan-rakétákat, amelyek már több balesetet okoztak.

a két nagyhatalom viszonyát értékelve a 80 oldalas jelentés hangsúlyozza, hogy több területen lehetőség van a kapcsolatok javítására. ugyanakkor azt hangoztatja, hogy „nem szabad illúziókat fűzni az állandó együttműködés lehetőségéhez, vagy a másik fél

Nuu

rovására elért ingyenes győzelmekhez,„ az amerikai szakértők szerint a két nagyhatalom „nem remélheti, hogy partnerek legyenek, és nem engedheti meg magának, hogy ellenségek legyenek,„

felszólítják a a reagan-kormányzatot, hogy a szovjet „kihívásra,„ válaszként „realisztikus és pragmatikus stratégiát,„ dolgozzon ki. ezen azonban a fegyverkezés fokozását értik: az amerikai tervekben szereplő különböző fegyverrendszerek közül egyedül az mx-rakéta kifejlesztését ellenzik - helyette más fegyverrendszer gyártását sugallják.

a szakértők jelentésükben javasolják, hogy politikai célok érdekében az egyesült államok a jövőben is próbáljon meg gazdasági nyomást gyakorolni a szovjetunióra, de hangsúlyozzák, hogy csak akkor, amikor az amerikai vélemény szerint ez „hatásos,„ lehet. így a gabonaembargó fenntartását szorgalmazzák, viszont sürgetik annak a törvénynek a felülvizsgálását, amely a szovjet kivándorlási politikától teszi függővé a kereskedelmi kapcsolatok jellegét.

a jelentést készítő csoport vezetője, william scranton volt amerikai ensz-nagykövet és több munkatársa a múlt év végén moszkvában járt, és megbeszélést folytatott vezető szovjet külpolitikai szakértőkkel.

sas ha

06.46 240181 2411

.-

sk0004 4 230 mtik1004

ifjusági világforum

pogonyi lajos, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

helsinki, 1981. január 24. /mti/ - a világ ifjusága aggodalmának ad hangot az utóbbi időben feszültebbé vált nemzetközi helyzet miatt, és megállapítja, hogy mind több gyakorlati lépésre van szükség az értelmetlen fegyverkezési verseny megállítására érdekében. ebben fejezhető ki a pénteken este helsinki-ben, a finlandia-házban véget ért öt-napos ifjusági leszerelési világforum fő mondandója.

amint a tanácskozás utolsó napján elfogadott zárónyilatkozatból kicsendül, a nagyszabású rendezvény - egyes nyugati, nemzetközi és nemzeti ifjusági szervezetek próbálkozásai ellenére - elérte az eléje kitűzött célokat. amint a hosszas vita után elfogadott záróokmány hangoztatja: mozgósítani kell a nemzetközi közvéleményt a

Nuu

1981.01.24.

béke, az enyhülés, a fegyverkezési verseny megállítása és a leszerelés előmozdítása érdekében. támogatni kell azokat a nemzetközi kezdeményezéseket és folyamatokat, amelyek a békét, az enyhülést szolgálják, valamint az ENSZ leszereléssel kapcsolatos határozatainak megvalósítását. tudatosítani kell a felismerést, hogy az általános és teljes leszerelés, valamint a társadalmi és gazdasági haladásért vívott küzdelem között az egész világon szoros összefüggés van.

az ifjúsági világfórum sikeres munkájának előmozdításából aktívan kivette részét a magyar fiatalokat képviselő küldöttség.

ps/fe kd

06.49 240 181 1424

--

sk0005 4 230 mtik1005

clark

washington, 1981. január 24. /mti/ - mint röviden már jelentettük, reagan elnök william p. clarkot, egykori kaliforniai munkatársát nevezte ki haig külügyminiszter rangidős helyettesévé. a „megbízhatóan konzervatív”, nézeteiről ismert clark kinevezése elégedettséget keltett a „reaganiták”, körében, akik közül sokan neheztelnek az elnökre. reagan ugyanis kormányát nagyrészt menedzser típusú, a szélsőjobboldal számára tulságosan ideológia-mentes szakértőkből és olyan, viszonylag mérsékelt republikánus politikusokból állította össze, mint caspar weinberger hadügyminiszter és alexander haig külügyminiszter.

haig, aki új helyettesével mindössze néhány nappal ezelőtt ismerkedett meg, reagan bejelentését követően nyilatkozatot adott ki, amelyben „lelkis támogatásáról”, biztosította az elnöki döntést. a 49 éves clark a kaliforniai legfelső bíróság tagjaként, korábban pedig reagan kaliforniai kabinet-főnökeként szerzett érdemeket.

william dyess külügyi szóvivő viszont cáfolni kényszerült azokat a sajtóértesüléseket, amelyek szerint a külügyminiszter megpróbálta megakadályozni clark kinevezését. haig néhány nappal korábban, a szenátusi meghallgatások alkalmával igen keményen állást foglalt a hivatásos diplomaták szerepének fokozása mellett a külügyi szolgálatban.

br/zsa ha

06.54 240 181 1328

Nuu

--

1981.01.24.

sk0006 4 230 mtik1006

kim - japán /1. rész/

flesch istván, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1981. január 24. /mti/ - felháborodott tiltakozás hulláma söpört végig japánban a kim de dzsung dél-koreai ellenzéki vezetőre kiszabott halálos ítélet megerősítése, majd életfogytiglani börtönre való változtatása miatt. noha elhárult az annak idején a szigetországból elrabolt, és később koholt vádak alapján lázításban bűnösnek kimondott kim életét fenyegető közvetlen veszély, a szöuli tábornoki rendszer „nagylelkűsége”, nem elégítette ki sem a japán baloldalt, sem a demokratikus polgári köröket.

a szigetországi szakszervezetek tagsága szombaton reggel országsszerte figyelemztető sztrájkokat tartott, és gyűléseken követelte kim haladéktalan szabadonbocsátását. az 5 millió munkást és alkalmazottat tömörítő szakszervezeti főtanács, a sohjo a kabinethez intézett táviratában megkérdőjelezte a hivatalos tokió szoros dél-koreai szövetségesének jogtipró eljárását, és hogy nagyobb nyomatókat kölcsönözzön figyelemztetésének, hajnalban a dokkmunkások 68 kikötőben felfüggesztették a kereskedelmi hajók szállítmányainak kirakását. sok helyen nagy szabású tüntetésekre került sor, és a tanulóifjúság akcióinak részeként a kyotoi egyetemen a diákok eltorlaszolták a bejáratokat, lehetetlenné téve az előadások megtartását.

a japán szocialisták és a kommunisták nyilatkozatban foglaltak állást a kim-ügy egyetlen lehetséges lezárása, azonnali szabadonbocsátása mellett. a polgári sajtó szerkesztőségi cikkei szintén egyöntetűen rámutatnak, hogy kim meghurcoltatása még nem ért véget, és hogy a tokiói kabinetnek kötelessége lenne feltárni kim japánból történt elrablásának és a japán szuverenitás durva megsértésének sötét hátterét. /folyt./

fn/zsa ng

07.05 240 181 1753

Nuu

--

sk0007 4 230 mtik1007

kim - japán /2. rész/

a közvélemény felháborodásával ellentétben a kormány és az üzleti körök megaláztatásuknak adtak hangot, és máris jelezték: a jobb belátásra bírta dél-koreai junta magatartásának honorálásaként rövidesen szűl rendelkezésre bocsátják az eddig visszatartott 95 millió dolláros segítyt. tokióban elterjedt hírek szerint a kényelmetlen kim-ügy „rendezése”, és a cson tu hvan-féle diktatura szalonképesse tételé céljából újabb tervvel foglalkoznak: kimet esetleg előbb egy dél-koreai amerikai katonai kórházba, majd onnan további kezelésre az egyesült államokba szállítják, ahol - immáron elszakítva a hazai demokratikus mozgalomtól - politikai emigránsként élhetne.

a diktátor és reagan amerikai elnök február 2-ra kitűzött találkozója előtt máskülönben is folytatódik az emberi jogok legkirívóbb megsértése miatt nemzetközileg teljesen elszigetelt dél-koreai rezsim „homlokzat-tatarozása”, „szűlban szombaton bejelentették a rendkívüli állapot megszüntetését, valamint az „esedékes”, elnökválasztás megtartását, amelynek győztese - senki nem kétli - a szuronyokra támaszkodó cson tu hvan lesz.

megbízható forrásokból kiszivárogtatták, hogy reagan és cson washingtoni tárgyalásai alkalmával visszavonhatatlanul a múlt lomtárába küldik az amerikai csapatok dél-koreából való részleges kivonásának carteri tervét. a japán főváros politikai megfigyelői szerint a kimmel üzött „kegyelmi”, komédia és a dél-koreai „demokratizálási folyamat előrelendítése”, körüli propagandakampány azt a célt szolgálja, hogy ismét zavartalanul működtessék az amerikai-japán-dél-koreai „biztonsági-stratégiai háromszöget”,.

fn/zsa ng

07.22 240 181 1669

--

sk0008 4 230 mtik1008

kinai fiatalok /1. rész/

éliás béla, az mti tudósítója jelenti:

peking, 1981. január 24. /mti/- a kinai fiatalok elégedetlenek helyzetükkel, az ország gazdasági fejlődésével és az életszínvonalal. nem bíznak a kinai kommunista párt politikájában

Nuu

és ígéreteiben, s a párt- és az állami vezetéssel szemben teljesíthetetlen követelésekkel lépnek fel.

a nagyvárosok munkanélküli fiataljai, de az egyetemisták és a főiskolások körében is mind élesebbé válnak a vezetést bíráló hangok, és a fiatalok egy része ismét tüntetésekkel vagy nagybetűs faliújságok kifüggesztésével hívja fel a párt- és az állami vezetés figyelmét saját problémáira. a munkanélküli városi fiatalok a spekuláció és a fekete piac eszközehez folyamodnak, hogy biztosítsák megélhetésüket. sanghajban, pekingben és kína más nagyvárosaiban immár megszokott jelenség az üzérkedő, a pornográf kiadványoktól a butorokig mindent árusító fiatal. fiatalok állnak sorba a különféle üzletek és áruházak előtt, felvásárolják a frissen érkezett árut, hogy azután felemelt áron adják tovább. pekingben pénzbüntetéssel sújtottak két fiatal, akik sokszorosított horoszkópok árusításából néhány nap alatt több mint ezer jüan haszonra tettek szert. a kínai fővárosban tavaly több mint 19 000 esetben járt el a rendőrség spekulációs és fekete piaci tevékenységet üző fiatalok ellen.
/folyt./

éb/jp ng

07.30 240 181 1378

--

sk0009 4 230 mtik1009

kinai fiatalok /2. rész/

a kínai pártvezetés és az ifjusági szövetség az „ideológiai nevelés”, módszerével tesz kísérletet a fiatalok körében terjedő egészségtelen irányzatok felszámolására. a kínai kommunista ifjusági szövetség lapja rámutat, hogy a fiatalok rendkívül érzékenyek minden iránt, ami az országban történik, hajlamosak a valóban meglévő gazdasági és társadalmi problémák eltulzására, és kételkednek a vezetés által hirdetett gazdasági és politikai reformok sikerében. mindez azonban szinte természetes, mert egyrészt társadalmi felelősséget tükröz, másrészt pedig rávilágít arra, hogy a fiatalok még mindig nem szabadultak meg a kulturális forradalom évtizedének álmarxizmusától, illetve a személyi kultusz maradványaitól, és még nem sajátították el a marxizmus és a maocetungi eszmerendszer alapjait. vagyis a fiatalok jó utra tereléséhez feltétlenül szükséges egy új ideológiai és politikai nevelési mozgalom kibontakoztatása - írja egyebek közt az ifjusági lap.

Nuu

megfigyelők azonban rámutatnak: enyhén szólva kétséges, hogy a helyzetükkel elégedetlen, és főleg a munkanélküli fiatalok millióit kizárólag az „ideológiai nevelés”, eszközével fel lehet sorakoztatni a modernizálás sokat ígérő, de annál kevesebbet nyújtó politikája mögé.

éb/jp ng

07.32 240181 1286

.-.

sk0010 4 230 mtik1010

rövid hírek

svájci tengeri flotta

genf, 1981. január 24. /taszsz/ - a tengerektől távol fekvő svájc zászlaja alatt hajózó tengeri flottáról közölt adatokat a svájci szövetségi statisztikai hivatal. az európa szívében fekvő hegyi állam az 1950. évi 20-ról 1980-ig 29-re növelte tengeri hajóinak számát. a svájci kereskedelmi flotta hajóinak összesített befogadó-képessége 227906 bruttó regiszter tonna.

vadelefántok

rangoon, 1981. január 24. /taszsz/ - burma északnyugati vidékein, tapasztalt vadászok részvételével, megkezdődött a vadelefántok befogása. a nagyszabású akciót azt tette szükségessé, hogy a „dzsungel óriásai”, az utóbbi időben igen elszaporodtak. az elefántcsordák ültetvényeket tiportak szét, sőt kisebb településekre is rátámadnak. buhidaung térségében évente 20-30 embert gyilkoltak meg az élelem után csörtető nagyvadak. burmában jelenleg több mint 5000 elefánt él, és ezek fele szállítási célokra használt „házielefánt”, a hajtóvadászat első hetében egyébként 12 elefántot ejtettek csapdába.

Nm

macskaparadé

genf, 1981. január 24. /taszsz/ - a genfi kiállítási palotában megnyílt az 1981. évi macskaszalon. kerekén 500 résztvevője között a világ legkülönbözőbb tájait képviselő példányok láthatók: sziámi és perzsa, burmai és khmer, európai és angora macskák egyaránt. a macskaparadén egyúttal macskatémájú bélyegek és festmények árusítása is folyik.

mj ng

07.40 240181 1455

.-.

sk0011 4 270 mtik1011

veszélyben nazca „rajzai”, /1. rész/

nazca /peru/, 1981. január 24. /afp/ - a föld „betegsége”, a környezetszennyezés pusztulással fenyegeti a perui nazca városához közeli gigantikus, talán évezredekkel ezelőtt a földre vésett geometriai ábrákat, amelyeknek szépsége igazán csak a magasból, repülőgépről látható, és amelyeknek talányát mind ez ideig még a legfantáziadusabb régészek, hivatásos és laikus kutatók sem tudták megoldani.

van azonban egy idős 78 éves német hölgy - matematikus -, aki magáénak tekinti a rajzokat, harminc éve ott él mellettük, és gondos számításokkal igyekszik feltárni a titkot. az idős hölgy - maria reiche - magán viseli munkájának nyomait: bőre barna, mint egy született indiáné. most felhívást intézett az unesco-hoz: tegyen valamit „rajzainak”, megóvása érdekében.

az ábrákat egy hatalmas sivatagi fennsíkon vésték a földre. olyan az egész, mintha a holdbélihez hasonló tájon egy óriásnak kedve szottyant volna rajzolgatni, és kedvtelésből - döbbenetes léptékben - kolibrít, halat, óriási kutyát és egyéb rajzolatokat pingált volna, néha egymásba fonódó vonalakkal a föld „vászására”. az egész a magasból olyan benyomást kelt, mintha repülőgépek kifutópályáinak rajzolatát látnánk. ez a hasonlatosság adott alkalmat a legfantasztikusabb feltevésekre a rajzok keletkezését illetően: voltak, akik „rájöttek”, a történelem előtti időkben „idegenek”, érkeztek az űrből, és a terep űrrepülőterül szolgált. egyesek a rajzok egynémelyikében felismerni vélik a „kis zöld emberkék”, vonásait is. „szakértők”, szerint nem kizárt, hogy az inkák birodalmának „vidámparkját”, látjuk itt. mások a nap fiainak vallásában keresik a magyarázatot, de a fantázia korlátlan, ami a még lehetséges magyarázatokat illeti.

Nm

a matematikus hölgy szerint a világ legnagyobb kalendáriumával van dolgunk. maria reiche számításai alapján azt bizonygatja, hogy a leütni korok emberei a rajzok segítségével állapították meg a vetés és az aratás legjobb időpontját, és hogy a rajzok a csillagképek megértését, a csillagok állásának és az időjárás összefüggésének felismerését bizonyítják. egyes rajzok a c-14-es kormeghatározási módszer szerint 1500 évesek, de maria reiche amellet kardoskodik, hogy ennek többszöröséről van szó.

a matematikus most komolyan aggódik. nem annyira az autók miatt, amelyek keresztül-kasul száguldoznak „rajzain”, nem is a páncélosok miatt, amelyek láncfalpaikkal máris eltüntették a finomabb ábrákat, bármennyire igyekszik is óvni azokat „gazdájuk”,
/folyt./

fg fm ng

07.52 240181 2556

-.-

sk0012 4 270 mtik1012

veszélyben nazca, rajzai, /2. rész/

a veszély forrása 80 kilométerrel odébb van: egy vésércbányában naponta robbantanak, és hatalmas porfelhő emelkedik néha egy kilométeres magasságba. ennek következtében a cordillerák lejtőin lezuduló jeges, fagyos páratömeg, amely azelőtt csak áthaladt nazca felett, most a poros levegő miatt kicsapódik, és esővel árasztja el a vidéket. az eső pedig elmosza az ábrákat.

maria reiche ezért kérte fel az unesco-t, hogy tegyen valamit, ami megakadályozhatja a további pusztulást. elismerte, hogy a rajzok megfejtésének kulcsát igazából neki sem sikerült megtalálnia. élete végéhez közeledve azzal érvelt, hogy munkája talán mégsem volt hiábavaló, ha az óriási ábrák, amelyek évezredek óta léteznek, túléltek az ember műszaki és gazdasági felemelkedésének korát is.

fg fm ng

07.58 240181 0831

Nuu

-.-

sk0013 4 260 mtik1013

puskin-muzeum

moszkva, 1981. január 24. /mti/ - rendkívül gazdag állandó kiállításain kívül a moszkvai puskin szépművészeti muzeum időről időre a világ többi híres muzeumának gyűjteményéből is rendez bemutatásokat. az első idei vendégkiállítás január 27-én nyílik: az égei-tengeri görög szigetvilág ókori művészetét 14 görög muzeumtól kölcsönkapott anyag mutatja be. a hat héten át nyitva tartó kiállításon az érdeklődők szobrokat, kisplasztikákat, kerámiákat tekinthetnek meg. a következő kiállítás anyagát jelenleg a leningrádi ermitázs mutatja be: moszkvában is nagy érdeklődésre számíthat a középkor és a reneszánsz nyugat-európai iparművészetét bemutató kiállítás. a gobelinek, kerámiák, bronz tárgyak és más iparművészeti alkotások, amelyek a kiállítás alkalmával a puskin-muzeumban koratavasszal láthatók lesznek, a párizsi louvre és a cluny muzeum birtokában vannak.

az idén is folytatódik a francia és a szovjet muzeumok hagyományos cseréje. az 1979-ben párizsban megrendezett „párizs-moszkva” kiállítás után most a szovjet főváros ad otthont a „moszkva-párizs” kiállításnak. a puskin-muzeum mintegy 3000, 1900 és 1930 között oroszországban, illetve franciaországban készített képzőművészeti alkotást mutat be. a muzeum ideai tervei között szerepel pablo picasso születése 100. évfordulójának megünneplése: az őszre tervezett kiállítás anyagát szovjet muzeumok gyűjteményeiben fellelhető picasso-művekből állítják össze.

a puskin-muzeum az idén is rendez külföldön kiállítást. a tulajdonában levő anyagból többek között francia, spanyol és nyugatnémet muzeumok rendeznek tárlatokat.

sj/zsa ng

08.05 240181 1636

-.-

sk0014 4 230 mtik1014

rövid hírek

földrengés kínában

peking, 1981. január 24. /reuter/upi/ - szombaton hajnalban a richter-skála szerinti 6,9 fok erősségű földrengés sújtotta szecsuant, kína délnyugati tartományát - jelentették be hivatalosan

Nuu

pekingben. az első jelentések szerint a földrengés csak kisebb károkat okozott, a későbbi híradások azonban már legkevesebb száz halálos áldozatról szóltak. a károk felmérése még folyik. a rengés epicentruma a kétmillió lakosu csengtu közelében volt. szecsuan tartomány kina geológiailag legnyugtalanabb területének számít.

portugál vezérkari főnök

liszabon, 1981. január 24. /afp/ - eanes portugál elnök pénteken garcia dos santos tábornokot nevezte ki a portugál szárazföldi erők vezérkari főnökévé, pedro cardoso tábornok helyére. a döntést a portugál forradalmi tanács hozta, élén eanes elnökkel, aki maga a fegyveres erők egészségének vezérkari főnöke. dos santos tábornok az elnök egyik legközelebbi munkatársának számít. megfigyelők szerint ez a lépés előkészítése annak, hogy eanes elnök február végén lemondhasson vezérkari főnöki tisztségéről.

„disznófrász,„

knoxville /tennessee/, 1981. január 24. /upi/ - egy tennessee állambeli farmerasszony beperelte az amerikai légierőt, mert szerinte annak egy gépe a szó szoros értelmében halálra rémitette disznait. mary groendyke delanoból 8000 dollárral pereli a washingtoni szövetségi kormányt, mert egy katonai repülőgép 1979. december 18-án hangrobbanást okozva elpusztította állatait. mary asszony vesztesége a perirat szerint 10 anyakoca, egy kan és 50 malac. kártérítési igénye pedig azért jogos, mert a gép személyzete „hanyagul manőverezett,„

vi ng

08.18 240181 1687

-. -

sk0015 4 230 mtik1015

vietnami javaslat thaiföldnek /1. rész/

zalai istván, az mti tudósítója jelenti:

• hanoi, 1981. január 24. /mti/ - az indokina országok új kezdeményezéseket készítenek elő az asean tagállamai felé a délkelet-ázsiai béke és stabilitás megszilárdítása érdekében, és ezek első jeleként vietnam külügyminiszteri tárgyalásokat javasolt thaiföldnek burmai helyszínnel.

Nuu

hanoi szombaton a mindkét fél által sikeresnek minősített vietnami-burmai külügyminiszteri tárgyalások befejezésével egyidőben hivatalosan bejelentették: vietnam, laosz és kambodzs külügyminisztere a közeli napokban megtartja sorrendben harmadik konferenciáját ho si minh-városban. az mti hanoi tudósítójának értesítése szerint a többnaposra tervezett tanácskozás a jövő hét elején kezdődik. az első indokina külügyminiszteri értekezlet tavaly januárban volt phnom penh-ben, ezt követte a júliusi vientiane-i találkozó. mindkettő konkrét javaslatokat tett a térségbeli feszültség csökkentésére a délkelet-ázsiai tőkés-országokat: indonéziát, malaysiát, thaiföldet, szingapurt és a fülöp-szigeteket egyesítő asean-nak. előbb kétoldalú meg nem támadási szerződéseket javasoltak, utóbb pedig a kambodzsai-thaiföldi határ demilitarizálását, phnom penh és bangkok közötti területtel folytatandó tárgyalásait, cséfébe részleges vietnami csapatkivonást kambodzsából. hanoi értekezlet szerint várható, hogy a ho si minh-városban tartandó konferencia a két országcsoport - indokina és az asean - párbeszédét, a délkelet-ázsiai problémák külső beavatkozástól mentes megoldását szorgalmazza majd.

ezt támasztja alá nguyen co thach vietnami külügyminiszternek az a szombati bejelentése, amely szerint országa tárgyalásokat javasol thaiföldnek, és azt indítványozza, hogy ezek helyszíne a burmai főváros legyen. a vietnami külügyminiszter bejelentése a háromnapos látogatását befejezve vietnamból elutazó u lay maung burmai külügyminiszter hanoi bucsuztatásán hangzott el. nguyen co thach arra kérte a bangkokból vietnamba érkezett, és ugyancsak oda visszatérő burmai külügyminisztert, hogy közölje thaiföldi kollégájával: vietnam következetesen baráti kapcsolatokra törekszik thaifölddel, és reméli, hogy bangkok elfogadja a tárgyalási javaslatot. mint kijelentette, a burmai-vietnami tárgyalásoknak kulcsfontosságú témája volt délkelet-ázsia, amelynek folyamatosan változó helyzete új megközelítést igényel. /folyt./

zi/jp ng

08.31 240181 2410

Nuu

-. -

sk0016 4 230 mtik1016

vietnami javaslat thaiföldnek /2. rész/

vietnam - tette hozzá - elutasítja az asean javasolta nemzetközi kambodzsá-konferenciát, úgy véli, hogy a délkelet-ázsiai problémákat csak a délkelet-ázsiai országok oldhatják meg - egymás között. u lay maung válaszában közölte, hogy országa kész vállalni a délkelet-ázsiai problémákat megvitató vietnami-thaiföldi tárgyalások megrendezését, de előbb meg kell ismerkednie a thaiföldi véleménnyel. burma közvetítő szerepét megkönnyítheti, hogy délkelet-ázsiai ország, de nem tartozik a térség egyik országcsoportjához sem. a két külügyminiszter megítélése szerint a tárgyalások, amelyeknek jórészt ho si minh-városban folytatták, sikeresek voltak. a burmai diplomácia vezetőjét ugyancsak ho si minh-városban fogadta pham van dong vietnami miniszterelnök.

u lay maung szombaton hanoi-ból bangkokba utazott. diplomáciai utazásainak külön érdekességet ad, hogy január 30-án thaiföldre várják a kínai kormányfőt. a thai-kínai miniszterelnöki tárgyalásokon nyilvánvalóan már fontos téma lehet az indokínai külügyminiszterek ho si minh-városi konferenciájának értékelése.

zi/jp ng

08.34 240181 1142

-.-

sk0017 4 230 mtik1017

salvador

san salvador/mexikóváros, 1981. január 24. /adn/ap/efe/ips/ - a január 10-én indított forradalmi offenzíva stratégiai tervét népi hadseregünk és miliciánk sikerrel valósította meg - állapítja meg a farabundo marti nemzeti felszabadítási front san salvadorban közzétett nyilatkozata. a közép-amerikai testvérnépekhez és a világ valamennyi népéhez címzett dokumentum rámutat, hogy a hazafias erők az ország négy frontján eredményesen hangolták össze tevékenységüket.

a baloldali erők az offenzíva első szakaszában elérték, hogy a junta hadseregéből hazafias érzelmi tisztek és katonák álltak soraikba. san salvadorban, ahol a szélsőjobboldali junta elitcsapatai állomásoznak, a dolgozók legöntudatosabb tömegei csatlakoztak a sztrájkfelhíváshoz. a felszabadítási front nyilatkozata ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a junta légierejének

Nm

központi támaszpontja elleni akción kívül a fővárosban nem sikerült olyan jelentős katonai csapást mérni a junta haderőire, amelyen egy általános sztrájk és népfelkelés megvalósításához szükséges lett volna. a front felszólítja valamennyi politikai szervezetét és fegyveres erőit, hogy a san salvadorban várható átfogó forradalmi akciókat alaposan készítsék elő.

az offenzíva jelentégi szakaszában most szükséges és tervszerű átcsoportosítást hajtunk végre, hogy később magasabb szinten biztosíthassuk támadásunk sikerét - mutat rá a farabundo marti nemzeti felszabadítási front nyilatkozata.

adolfo majano ezredes, akit a decemberi „csendes puccs”, idején eltávolítottak a juntából, és azóta illegálisban él, pénteken írásos üzenetet juttatott el a sajtó képviselőihez. ebben kifejtette, hogy egyelőre nem kíván egyik politikai csoporthoz sem csatlakozni. a hadsereg tagjait felszólította, hogy ne vegyenek részt a junta bűncselekményeiben.

az efe hírügynökség helyszíni jelentése szerint a salvadori hazafias erők felszabadítás rádióadója pénteken beszüntette adásainak sugárzását. a radio liberación a junta ellenes offenzíva napjaiban a farabundo marti nemzeti felszabadítási front hivatalos közleményeit hozta nyilvánosságra.

mexikóvárosban a salvadori diktatura és az egyesült államok intervenciója ellen tiltakozó tüntetők százfőnyi csoportja pénteken elhagyta salvador nagykövetségének órákon át megszállva tartott épületét. az ips hírügynökség tudósítása szerint a tüntetők azt követelték, hogy mexikó szakítsa meg diplomáciai kapcsolatait a juntával. az erőszak alkalmazása nélkül végrehajtott követségfoglalási akcióba a rendőrség nem avatkozott be.

mj ng

08.46 240181 2562

-.-

sk0018 4 230 mtik1018

peresz londonban

london, 1981. január 24. /afp/ - simon peresz, az ellenzéki izraeli munkapárt elnöke margaret thatcher brit kormányfővel, lord carrington külügyminiszterrel és michael foot-tal, az angol munkapárt vezérével tárgyalt pénteken londonban. az izraeli politikus párizsból érkezett pénteken az angol fővárosba.

Nm

peresz londoni sajtóértekezletén bírálta a közös piac közel-keleti politikáját. véleménye szerint a „kilencek”, tavaly júniusban velencében elfogadott nyilatkozata a közel-keleti kérdés megoldásáról „helytelen irányt vett”,.

peresz kifejtette: nem tartja elfogadható tárgyalófélnek a palesztinai felszabadítási szervezetet, és a „kilencek”, rendezési javaslata csak elmélyítette az érdekelt felek közötti szakadékot. az izraeli ellenzéki vezető azt indítványozta, hogy vonják be jordániát is az amerikaiak ihlette közel-keleti különbéke-folyamatba. izraelnek előfeltételek nélkül, nem hivatalosan kellene tárgyalóasztalhoz ülnie jordániával, és a tárgyalófeleknek elsősorban a gazdasági kérdésekre kellene összpontosítani figyelmüket - fűzte hozzá.

lp ng

08.50 240 181 1115

--

sk0019 4 300 mtik1019

iráni-irak

bagdad/teherán, 1981. január 24. /ap/afp/reuter/ - az iraki és az iráni katonai közlemények pénteken egyöntetűen az egész arcvonal hosszában folyó harcokról számoltak be.

a bagdadi rádióban közétett iraki közlemény szerint az északi fronton gilan-e-gharb és mehran, a déli khuzisztán tartományban pedig abadan, dízful és susanguerp körzetében voltak összeesapások. a harcokban 61 iráni és 14 iraki katona esett el. az irániak két harckocsit, két pácélozott járművet és egy rakétaindító berendezést vesztek, míg az iraki veszteség két harckocsi, egy pácélozott jármű és egy rakétaállás volt.

a teheráni rádió szerint az iráni erők iraki támadásokat vertek vissza khorramshahr és szuze térségében, súlyos veszteségeket okozva a támadóknak.

sas ng

08.56 240 181 0792

Nuu

--

sk0020 4 230 mtik1020

ne aludj kukában!

dallas, 1981. január 24. /upi/ - habár sokat ivott az előző nap, a dallasi alvin cornelius mégsem aludt jól azon az éjjelen. mivel kiadós italozás után nem talált más hálólhelyet, egy szemetes kukában huzódott meg. békés álmának azonban hamar vége szakadt, amikor a kuka tartalmát egy szemetes kocsiába öntötték. minden egyes további „adagnál”, a kocsi belsejében lévő szemetet és vele corneliust egyre erősebben préselték. a szerencsétlen részeg már feladta a reményt, hogy valaha is élve kikerül a kocsiából. amikor a szemetes kocsi tömbbé préselt tartalmát dallason kívül egy szeméttelrakó gödörbe borították, a hulladékok eltemetésével megbízott bulldózerkezelő észre vette az eszméletlen embert, és mentőt hívott. a kórház orvosai szerint cornelius életét a nagymennyiségű alkohol mentette meg, mert teste így kellően elernyedett volt, és nem sérült meg súlyosan. azóta mindenesetre megfogadta, hogy kukában többet nem alszik.

vi ng

09.02 240 181 0966

--

sk0021 4 230 mtik1021

bolgár szputnyik

szófia, 1981. január 24. /mti/ - befejező szakaszához érkezett a „bulgária-1300”, jelzésű szputnyik rajtra való előkészítése. a bolgár mesterséges holdat szovjet hordozórakéta segítségével az idén bocsátják fel a bolgár állam megalapításának 1300. évfordulója alkalmából.

a bolgár szputnyik tervezésében és elkészítésében, amelyet 1977-ben kezdtek meg, a bolgár tudományos akadémia űrkutatási laboratóriuma irányításával több mint 70 intézet és vállalat vett részt. az idei bolgár űrkísérletre a szocialista országok űrkutatási programja, az interkozmosz keretében kerül sor. a kísérlet célja a föld körüli térség fizikai tulajdonságainak jobb megismerése, pontosabban az ionoszféra és a magnitoszféra közötti kölcsönös hatás különböző mechanizmusainak tanulmányozása.

Nuu

a bolgár-szovjet úrkutatási együttműködés idei tervében egy másik, a földi erőforrások kutatását célzó szputnyik felbocsátása is szerepel. bolgár tudósok és űrszakértők ez utóbbi mesterséges hold berendezéseinek és műszereinek elkészítésében is közreműködtek.

ék/zsa ng

09.08 240 181 1090

-. -

sk0022 4 230 mtik1022

gazdasági bűncselekmény - gruz kp kb

moszkva, 1981. január 24. /mti/ - a népgazdaságot különösen nagy mértékben megkárosító, és hosszú időn át rejtve maradt gazdasági bűncselekmény tanulságait vitatta meg a gruz kommunista párt központi bizottsága.

mint^a zarja vosztoka című köztársasági lap a kb üléséről beszámoló cikkében írja, a tbiliszi pezsgőgyár volt igazgatója és főkönyvelője a város több kereskedelmi vállalatának vezetőivel összejátszva 1969-től kezdve több éven keresztül meghamisította az üzemi bizonylatokat és könyvelést. tevékenységükre csak 1978 végén derült fény, de addigra már több millió rubel kárt okoztak a népgazdaságnak. a bűnösök ügyében az ügyészi vizsgálat már lezárult, és a bírósági ítélet is megszületett.

a súlyos bűncselekmény elkövetését lehetővé tevő körülményeket tekintette most át a gruz kp központi bizottságának ülése. a központi bizottság megállapította, hogy a köztársaság élelmiszeripari minisztériuma nem biztosította megfelelően a szocialista tulajdon védelmét. a minisztérium hatáskörébe tartozó vállalatoknál még ma is előfordulnak a könyvelés meghamisításával elkövetett gazdasági bűncselekmények, és a minisztérium mintegy hatvan főt foglalkoztató revíziós részlegének munkatársai e visszaéléseket sokszor figyelmen kívül hagyják. a sikkasztás több éven keresztül, folyamatosan történő elkövetését elősegítették a kereskedelmi minisztérium és a fennhatósága alá tartozó vállalatok ellenőrzési munkájában tapasztalható súlyos hiányosságok is, valamint az, hogy a köztársasági belügyminisztérium és az ügyészség szervei nem reagáltak kellő időben és megfelelő eréllyel a hozzájuk érkezett bejelentésekre.

a központi bizottság ülése a felelősségrevonást elmulasztó alsóbb pártiszervek mulasztását pótolva kizárta a párt tagjainak sorából a bűnöző banda két vezetőjét, és már pártfegyelmi

Nm

határozatokat is hozott. többek között szigorú figyelmeztetésben részesítette az élelmiszeripari minisztert. ugyanakkor felszólított minden felsőbb és alacsonyabb szintű párt-, tanácsi, szakszervezeti és komszomol-szervezetet, hogy fokozzák a párt-, a tanácsi és a gazdasági vezetőkkel szemben támasztott követelményeket, és tegyenek meg mindent olyan légkör kialakításáért, amelyben nem maradhatnak leleplezetlenül és büntetlenül a szocialista tulajdon megkárosítói.

it/zsa ng

09.38 240 181 2348

-. -

sk0023 4 230 mtik1023

szovjet-amerikai kapcsolatok - nagykövetek /1. rész/

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1981. január 24. /mti/ - az egyesült államok több volt moszkvai nagykövetének a szovjet-amerikai kapcsolatokról kialakított véleményét összegezi legújabb számában a moszkovszkije novosztij című hetilap. abból az alkalomból, hogy a washingtoni őrségváltás miatt lemondott tisztéről thomas watson nagykövet. watson elutazása előtt kijelentette: véleménye szerint „egyszerűen logikátlan dolog, ha a két szuperhatalom párbeszédét olyan alacsony szintre engedik visszaesni, mint amilyenre az a múlt évben került,„ a távozó nagykövet azt hangoztatta, hogy „érteletlenség a stratégiai fölény megszerzésével kísérletezni, mert az csak a veszélyeket növeli meg, de semmivel sem emeli a biztonság szintjét,„ a volt nagykövet szerint érteletlenség azzal kísérletezni, hogy „az oroszokat a rájuk kényszerített fegyverkezéssel próbálják kifárasztani,„ nem ért egyet azzal az elgondolással sem, hogy különböző jellegű problémákat valamiféle csomagtervben kell egyesíteni a tárgyalások során. „ha véget ér a jelenlegi átmeneti időszak washingtonban, a reagan-kormány katonai és külpolitikai szakértői minden bizonnyal fokozatosan maguk is erre a következtetésre jutnak el,„ - vélekedett a nagykövet.

a szovjet hetilap cikke emlékeztet arra, hogy számos volt amerikai nagykövet az enyhülési politika híve. averell harriman, a volt moszkvai amerikai nagykövetek doyenje például számos alkalommal fejtette ki, hogy a társadalmi rendszerek különbözősége ellenére az enyhülés és az együttműködés a két ország között reális lehetőség, és létfontosságú, hogy kiszélesítsék azoknak a szovjet-amerikai megállapodásoknak a hatáskörét, amelyek véget vehetnek a nukleáris

Nm

fegyverkezési versenynek, és segítséget nyújthatnak a nukleáris erők csökkentéséhez. george f. kennan, aki valaha a szovjetunió „fékmentésének”, lelkes híve volt, ma szintén az önmérséklet híve. egy amerikai folyóirat, a the atlantic monthly januári számában például azt írta, hogy a nukleáris fegyverkezési verseny örültség, és hogy a feszültség ma veszélyesen magas szintet ért el. a feszültség csökkentése érdekében mindkét félnek fel kell ismernie, hogy a biztonsághoz vezető út nem a nukleáris fegyverek arzenáljának bővítése, hanem annak csökkentése - hangoztatta kennan. /folyt./

ki/zsa ng

10.26 240 181 238 1

-.-

sk0024 4 230 mtik1024

szovjet-amerikai kapcsolatok - nagykövetek /2. rész/

charles e. bohlen, aki kennan utódja volt a moszkvai amerikai nagykövetség élén, kijelentette: nem az érdekelletéket, hanem az érdekazonosságokat kell keresni a szovjet-amerikai kapcsolatokban. „a hozzáértő diplomácia még olyan esetekben is elvezethet a mindkét fél számára hasznos, realista megállapodásokhoz, amikor az érdekek nem vágnak egybe”, - írta bohlen. az enyhülés mellett foglalt állást a volt nagykövetek közül jacob s. beam és watson közvetlen elődje, malcolm toon is. toon a christian science monitor című amerikai lapban nemrég megjelent cikkében azt írta, hogy a katonai fölény megszerzése illuzió, és hogy a republikánus kormányzatnak az egyenlőség alapján kell tárgyalnia a szovjetunióval. „el kell kerülni a fenyegetőzést és az üres blöfföket, s ehelyett azt kell megkísérelni, hogy megteremtjük a szovjetunióval folytatandó megbízható és hatékony párbeszéd alapjait”, - tanácsolta cikkében a volt amerikai nagykövet.

ki/zsa ng

10.29 240 181 10 25

Nuu

-.-

sk0025 4 230 mtik1025

ifjúsági világforum - komszomolszkaja pravda

moszkva, 1981. január 24. /taszsz/ - a pénteken véget ért helsinki ifjúsági leszerelési világforumot értékelve a komszomolszkaja pravda azt emeli ki, hogy a résztvevők egybehangzó véleménye szerint a fegyverkezés az emberiség fejlődését akadályozó tényezővé vált. a fegyverkezési hajszá megfékezése, a halált hozó eszközök gyártására költött milliárdoknak a békés építőmunka szolgálatába való állítása lehetővé tenné, hogy világszerte csökkentsék a társadalmi igazságtalanságot, legyőzzék az éhezést, a nyomort, az irástudatlanságot.

a fórumon megmutakozott a szocialista országok békepolitikájának tekintélye, a résztvevők támogatták a szovjetunió és más szocialista országok leszerelési és békekezdeményezéseit - írja a komszomolszkaja pravda. - ugyanakkor sikertelenek maradtak a konzervatív szervezeteknek azok a kísérletei, hogy a jelenlevőkre az ifjúságtól idegen nézeteket kényszerítsenek rá.

a szovjet lap értékelése szerint az a tény, hogy a küldöttek a világ fiatalságát igen átfogóan képviselték, lehetővé tette, hogy konstruktív szellemben vitassák meg a mai világ bonyolult problémáit. a fórum sikere nem kis mértékben annak volt köszönhető, hogy mindenki érdekelt volt abban, hogy megtalálják azokat a módszereket és eszközöket, amelyekkel a világ fiataljai leginkább hozzájárulhatnak a béke biztosításához.

a küldöttek hangsúlyozták annak szükségességét, hogy a nukleáris katasztrófa veszélyének elhárítása érdekében megőrizzék és továbbfejlesszék az ifjúsági szervezetek együttműködésének pozitív tapasztalatait, függetlenül az egyes szervezetek politikai irányzatában megmutakozó különbségektől - mutat rá a szovjet ifjúság lapja.

fo ng

10.36 240 181 1740

Nuu

-.-

sk0026 4 230 mtik1026

vietnam—japán

hanoi, 1981. január 24. /mti/ - a vietnami kormány szombaton hivatalosan tiltakozott japánál szuzuki miniszterelnöknek közelmúltbeli délkelet-ázsiai körútja során tett vietnam-ellenes kijelentései miatt. japán hanoi nagykövét bekérték a vietnami külügyminisztériumba és közölték vele: szuzuki kormányfő kijelentései azt bizonyítják, hogy japán együttműködik kínával annak az asean-államok és az indokinai országok egymás ellen fordítását célzó kísérleteiben, és így politikájával a feszültséget növeli a térségben. a vietnami külügyminisztérium felszólította japánt, hogy hagyjon fel vietnam-ellenes politikájával és leszögezte: „semmilyen nyomás sem térítheti el vietnamot attól, hogy teljesítse kambodzsa iránt vállalt nemzetközi kötelezettségeit.„ szuzuki az asean-országokban tett körútja során a vietnamnak folyósított, de időközben leállított japán segélyekkel kísérelt meg nyomást gyakorolni hanoiira kambodzsa ügyében.

zi/jp ng

10.45 240181 0979

sk0027 4 230 mtik1027

afrikai hírek

kampala, 1981. január 24. /ap/ - két évvel idi amin rendszerének bukása után pénteken első ízben hirdettek ítéletet amin egyik híve ellen. a kampalai legfelsőbb bíróság gyilkosság miatt halálra ítélte az amin-rendszer egyik volt rendőrfőnökét, aki 1973-ban lelőtt egy vizsgálati foglyot. az ítélethozatalt eddig belpolitikai feszültségek késleltették. az idi amin által annak idején megdöntött, és egy hónappal ezelőtt ismét hatalomra került milton obote elnök kijelentette, hogy a vizsgálati fogságban lévők ügyét sürgősen le kell zárni. az ugandai börtönökben mintegy 3000 rab vár ítélethozatalra, köztük a brit bob astles, aki annak idején a diktátor tanácsadója volt.

addisz abeba/nairobi, 1981. január 24. /taszsz/ap/ - kenya és etiópia sikra száll a béke és biztonság megerősítéséért, a kölcsönös megértés és a jószomszédi kapcsolatok fejlesztéséért „afrika szarván„ - jelentette ki kenya keleti tartományainak parancsnoka. megállapította, hogy a térség tartós békéjét és nyugalma egyedül szómália terjeszkedő politikája veszélyezteti, mivel még mindig nem

Nuu

hagyott fel a szomszédos országokkal szemben támasztott területi követelésekkel. ennek a veszélynek az elhárítására - hangsúlyozta a parancsnok - kenyának és etiópiának közös erőfeszítéseket kell tennie.

nairobiból érkezett jelentés szerint kenya és etiópia együttesen felszólította a világ országait, hogy a feszültség fokozódásának elkerülése érdekében ne szállítsanak fegyvereket szómáliának.

párizs, 1981. január 24. /mena/ - valéry giscard d'estaing francia köztársasági elnök pénteken fogadta a nigériai külügyminisztert, aki francia kollégája meghívására hivatalos látogatáson franciaországban tartózkodik. a megbeszéléseken franciaországnak a csádi kérdésben betöltött szerepét tárgyalják meg, ugyanennek a kérdésnek, valamint a kétoldali kapcsolatok témájának megvitatására fogadja majd a francia elnök moussa traorét, a mali köztársaság államfőjét.

bmg
10.51 240181 1981

--

sk0028 4 230 mtik1028

jugoszlávia népszámlálásra készül /1. rész/

márkus gyula, az mti tudósítója jelenti:

belgrád, 1981. január 24. /mti/ - jugoszláviában ez év március 31-én népszámlálást rendeznek. az összeírás egy hónapig tart, 1,2 milliárd dinárba kerül, és adatait két év alatt dolgozzák majd fel. a nagy feladat elvégzéséhez 110 000 összeírót alkalmaznak. törvény írja elő, hogy az ország állampolgárainak /15 évesnél fiatalabbak esetében legközelebbi hozzátartozójuknak/ válaszolniuk kell az íveken szereplő 27 kérdés közül 26-ra - csupán nemzetiségüket nem kötelesek megadni /9. kérdés/.

erről nyilatkozott a belgrádi nin című hetilapnak ibrahim latifics, a szövetségi statisztikai hivatal vezérigazgatója. arra a kérdésre válaszolva, „vajon várható-e, hogy a nemzetiségi hovatartozás megjelölésénél újból felmerülnek majd az 1971-ben tapasztalt problémák, amelyek miatt önöket manipulálással vádolták?„, latifics kijelentette:

- biztos vagyok abban, hogy a 9. kérdés megválaszolásával kapcsolatban most nem lesznek problémák. a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság 1974-ben elfogadott alkotmányának 170.

Nuu

cikkelye ugyanis leszögezi: minden állampolgár teljesen szabadon nyilatkozhat nemzeti /crnogorac, horvát, macedón, muzulmán, szlovén, szerb/, nemzetiségi /albán, magyar, olasz, cigány, cseh, szlovák, ruszin, ukrán, török stb./ hovatartozásáról, és horvátországban, szlovéniában, macedóniában és koszovo tartományban arról is, ha valamilyen etnikai csoport tagja.

- az összeírók az alkotmányos előírásnak megfelelően kötelesek a „nemzetisége”, rovatba az adatszolgáltató személy választását bevezetni. ugyancsak az alkotmány biztosítja azt is, hogy a jugoszláv állampolgárok, ha nem akarnak, nem nyilatkoznak nemzetiségükről. ez esetben azt kell beírni, hogy az illető „nem nyilatkozott”. az összeíró köteles azt is tudomásul venni, ha valaki „jugoszlávnak”, vallja magát, bár ez nem jelent nemzeti vagy nemzetiségi hovatartozást. az összeírók és a népszámlálást végző más személyek nem gyakorolhatnak nyomást azokra, akik nem felelnek a 9. kérdésre. ha ezt mégis megtennék, kihágást követnek el, és bíróságilag felelősségre vonhatók. /folyt./

már/jp ng

10.59 240181 2195

-. -

sk0029 4 230 mtik1029

jugoszlávia népszámlálásra készül /2. rész/

ibrahim latifics végül hangsúlyozta, hogy politikai megítélés szerint a jugoszláv közösséghez való tartozás, a „jugoszláv”, fogalom nem jelent nemzeti, nemzetiségi meghatározást. a népszámlálásnál magukat „jugoszlávnak”, vallók az összesítéskor az „egyéb”, rovatba kerülnek.

már/jp ng

11.02 240181 0354

Nuu

-. -

sk0030 4 230 mtik1030

rövid hírek

szárnyasrakéta

washington, 1981. január 24. /ap/ - az amerikai haditengerészet bejelentette, hogy pénteken idő előtt meg kellett szakítani egy cirkáló szárnyasrakéta próbarepülését a kaliforniai partoknál. a guitarro nevű tengeralattjáróról sikeresen elindított szárnyasrakétában a célterület elérése előtt rendellenességek mutatkoztak, s emiatt elektronikus impulzussal felrobbantották.

unicef-kambodzsa

new york, 1981. január 24. /taszsz/ - több nemzetközi szervezet 1981-ben is segítséget nyújt kambodzsa számára az élet normalizálásához és a nemzetgazdaság helyreállításához. ez a fő megállapítása az unicef, az ensz gyermekalapja pénteken végetért kétnapos elnökségi ülésének. az itt hozott határozat értelmében az unicef a kambodzsa számára segítséget nyújtó nemzetközi szervezetek között kiemelkedő szerepet tölt majd be.

politikai dalfesztivál

berlin, 1981. január 24. /mti/ - harminc európai, afrikai, ázsiai és latin-amerikai ország szölistái és együttesei vesznek részt a berlinben február 7-től 15-ig megrendezendő xi. nemzetközi politikai dalfesztiválon - jelentették be az fdj, az ndk ifjúsági szövetsége hétvégi sajtóértekezletén. az fdj a fesztivál védnöke. a berlini eseménysorozatra magyarországról a „100 folk celsius,, együttest várják.

„volksblatt berlin,,

nyugat-berlin, 1981. január 24. /mti/ - „volksblatt berlin,,-re változtatta nevét szombaton a nyugat-berlinben több mint három évtizede megjelenő „spandauer volksblatt,,. az ujság - amely hagyományosan a legközelebb áll az spd-hez a város napilapjai közül - a „der abend,, című, pénteken megszűnt liberális irányzatú lap politikai örökébe kíván lépni, és a névváltozással is szeretné jelezni, hogy számít az anyagi csődbe jutott „der abend,, olvasóira.

mj-ko ng

11.36 240181 1815

Nuu

-. -

sk0031 4 230 mtik1031

goukouni

párizs, 1981. január 24. /mti/ - franciaország - egyiptom és szudán segítségével - azon dolgozik, hogy hísséne habréét visszajuttassa csádba - jelentette ki a francia televízióknak tripoliban adott interjújában goukouni oueddei, a csádi ideiglenes nemzeti egységkormány elnöke.

a csádi vezető elítélte azt a kampányt, amelyet franciaország ugynevezett „mérsékelt”, afrikai országok révén folytat „csád destabilizálására”, „ezt a francia magatartást az magyarázza - mondotta -, hogy csád kikerült a francia befolyás alól, és párizs kezdetben abban bízott, hogy hísséne habréé lesz a győztes a polgárháboruban.

a francia televízió pénteken kamougue csádi alelnök nyilatkozatát is sugározta. kamougue, a dél-csádi erők vezetője hangsúlyozta: libia egy nehéz pillanatban lényeges segítséget nyújtott az átmeneti nemzeti egységkormánynak, hogy lehetővé tegye számára a hísséne habre-féle lázadás elnémítását. kamougue azonban azt fejtegette, hogy libia és csád fuziójának tervéről nem kérdezték meg az ő híveit, és a maga részéről nem tartja lehetségesnek a „házasságot”, a két ország között.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

„ha az erő törvénye érvényesül a politikában, akkor, azt hiszem, libiát nála sokkal hatalmasabb erők észre fogják látni - mondotta kamougue. - a libiai segítséget nem lehet csád szuverenitásának, függetlenségének, területi integritásának elkótyavetyélésére szolgáló kiindulópontként felhasználni.”

bd/jp ng

11.45 240181 1527

Nuu

--

sk0032 4 230 mtik1032

rövid hírek

vietnam—franciaország

hanoi, 1981. január 24. /mti/ - hanoiiban megtartotta második ülészakát a vietnami-francia kulturális, tudományos és műszaki együttműködési vegyesbizottság. a francia küldöttséget fogadta nguyen co thach külügyminiszter. hanoi diplomáciai forások szerint várható a két ország együttműködésének kibővítése ezeken a területeken.

olasz pilótasztrájk

róma, 1981. január 24. /ansa/ - a három nagy szakszervezeti szövetség egyikéhez sem tartozó olasz pilóták sztrájkja szombaton hatodik napjába lépett. a munkabeszüntetés, amelyhez mintegy 1700 pilóta csatlakozott, az egész ország légiközlekedését megbénította, pénteken azonban a pilóták szakszervezete hajlandónak mutatkozott arra, hogy felújítsanak néhány nemzetközi, illetve nagy fontosságú belföldi járatot. a bértárgyalásokat várhatóan a jövő héten folytatják.

török időjárás

ankara, 1981. január 24. /taszsz/ - tizenhárom ember halálát okozta egy lavina a kelet-törökországi hakkari tartomány egyik falucskájában, az áldozatok nem hegymászók voltak, hanem a falu lakosai, akik saját házukban temetett el a lavina. mire sikerült a házat kiásni a hótömeg alól, a bennlevők már nem éltek. az erzurum és kars közötti vasúti közlekedést megbénították a hóviharak és hótorlaszok. az ország déli részén, antalya város környékén pedig a szakadatlanul zuhogó eső teszi lehetetlenné az autóközlekedést.

orgona nélkül

moszkva, 1981. január 24. /taszsz/ap/ - két évig nem élvezhetik a rigai zenerajongók a lett főváros székesegyháza világhírű orgonájának hangját. ugyanis ennyi ideig tart a három év híján százesztendőss hangszer nagyjavítása. az orgonát szétszerelik és hollandiába szállítják a szükséges munkálatok elvégzésére. az orgonát 1884-ben készítette egy német cég, 6 768 sipjának nagysága 10 millimétertől 10 méterig terjed. a xiv. században épült katedrálisban gyakran rendeznek hangversenyeket.

fo-zi ng

11.54 240181 1951

Nuu

--

sk0033 4 230 mtik1033

latin-amerikai hírek

nicaragua-reagan

managua, 1981. január 24. /afp/ - ronald reagan hivatalba lépése az egyesült államok elnöki tisztségében az „agresszió kockázatát”, jelenti nicaraguára nézve - mondotta josé valdivia nicaraguai belügyminiszter-helyettes, egy pénteki managuai nyilatkozatában. rámutatott, hogy nicaragua ellen intenzív külső kampány folyik, s az 1981. év rendkívül nehéznek ígérkezik az ország számára. hozzátette, hogy hondurasi területeiről gyakran törnek be nicaraguába a volt somozista nemzeti gárda csoportjai.

chile-száműzöttek

buenos aires, 1981. január 24. /taszsz/pl/ - santiagóban letartóztatták manuel bustost és almirante guzmánt, a szakszervezetek országos koordinációs központjának elnökét, illetve főtitkárát. az egymillió chilei dolgozót tömörítő szakszervezeti egyesülés a pinochet-rezsim megtorlásai ellenére védelmezi a munkások érdekeit és elítéli a népelnyomó politikát.

a la tercera de la hora című chilei napilap jelentése szerint egy santiagói bíróság 20 személyt - többségük munkás - az ország távoli vidékeire száműzött. az ellenük felhozott vád: „a nemzetbiztonsági törvény megsértése és marxista eszmék terjesztése.”

santiagóból érkezett hírek arról számolnak be, hogy csendőrök törtek be a rézipari munkások konföderációjának irodájába. a csendőrök tíz embert kegyetlenül bántalmaztak, majd letartóztattak. az akcióra azt követően került sor, hogy a hazafiak a népelnyomó rezsim elleni tiltakozásul elbarikádozták magukat az irodákban, és egy napon át védelmezték állásaikat.

a pinochet-diktatura elleni tiltakozásul két santiagói templomban éhségsztrájkot tart a chilei hazafiak száz főnyi csoportja. „inkább éhen halunk, sem hogy ilyen nyomoruságos körülmények között éljünk”, - jelentették ki. a két templomot rendőri és csendőri alakulatok kerítették be, és a jelekből ítélve leszámolásra készülnek a tiltakozókkal.

peru-ecuador - határincidens

quito/lima, 1981. január 24. /ips/efe/ - ecuador külügyminisztere jegyzékben tiltakozott peru quitoi nagykövetségénél amiatt, hogy csütörtökön egy perui helikopterről támadás ért egy

Nuu

ecuadori katonai egységet. súlyosan megsebesült az ecuadori légierő egyik hadnagya, akinek egy földön tartózkodó repülőgépből értek a helikopterről leadott lövések. a perui külügyminiszter visszautasította az ecuadori állításokat.

mj pk

12.13 240181 2377

--

sk0034 4 230 mtik1034

iszlám csucs /1.rész/

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

beirut, 1981. január 24. /mti/ - jeruzsálem és palesztina jegyében kezdi meg munkáját vasárnap az iszlám országok harmadik csúcstalálkozója. az ünnepélyes mekkai megnyitót követően taif lesz a konferencia színhelye.

a mintegy negyven iszlám ország vezetői a kuvaiti sajtóban nyilvánosságra hozott határozattervezetek szerint - minden eddiginél erőteljesebben szállnak síkra a közel-keleti válság igazságos rendezése, az izrael által annektált kelet-jeruzsálem felszabadítása és a palesztin kérdés megoldása mellett. a résztvevők kötelezettséget vállalnak arra, hogy a felszabadított jeruzsálemet a független palesztin állam fővárosává teszik, s elfogadhatatlannak minősítenek minden olyan státust, amely ellentétes a város fölötti arab szuverenitás teljes helyreállításával. az iszlám közösség mozgósítja politikai, katonai, gazdasági erőforrásait - a kőolajat is beleértve - az izraeli agresszió ellen küzdő arab országok és a pfsz vezette palesztin nép harcának támogatására. a tervezet felszólítja az izraelt elismerő iszlám országokat, hogy vonják meg tőle az elismerést, és szakítsanak meg vele minden kapcsolatot. az arab liga példájára iszlám iroda felállítását irányozzák elő az izraellel együttműködő vállalatok bojkottálásának megszervezésére.

az egyik határozattervezet elítéli az egyesült államokat, mert továbbra is ellenséges magatartást tanúsít a palesztin nép elidegeníthetetlen nemzeti jogaival szemben, s politikai, gazdasági és katonai támogatást nyújt izraelnek.

beirutai megfigyelők szerint erősen kétséges, hogy a jeruzsálem felszabadítását célzó dzsihad /szent háború/, illetve az általános mozgósítás meghirdetését csakugyan hatékony inézkedések követik, hiszen a legbefolyásosabb iszlám országok, így a konzervatív arab

Nuu

rezsimek mindig óvakodtak attól, hogy újat huzzanak az izraeli támogató egyesült államokkal. s bár teljesen nyilvánvaló, hogy az izrael elleni összefogás legfőbb akadálya jelenleg az iraki-iráni háború, csekély a remény arra, hogy az iszlám csucs érdemi kezdeményezést tehet a konfliktus békés rendezésére. az iráni részvétel érdekében kifejtett erőfeszítések nem jártak sikerrel.
/folyt./

bz/jp pk

12.20 240 181 2252

-.-

sk0035 4 230 mtik1035

iszlám csucs /2.rész/

a sziriát képviselő hafez asszad államfő péntek este damaszkuszban egyeztető megbeszélést folytatott jasszer arafattal, a pfsz/elnökével, a népes, keresztény vallási vezetőket is magában foglaló palesztin küldöttség vezetőjével. a közel-keleti válság átfogó rendezését szorgalmazó sziriái-palesztin munkaalköny állást foglal a pfsz önálló képviseleti jogának megerősítése mellett, s előre érvénytelennek minősít minden olyan megállapodást, amely a pfsz részvétele és jóváhagyása nélkül jön létre.

/vb

bz/jp pk

12.21 240 181 0551

-.-

sk0036 4 270 mtik1036

kinai földrengés - tudósítói

peking, 1981. január 24. /mti/ - a pekingi földrengéskutató intézet szombat délutáni jelentése szerint nagyerejű földrengés sújtotta a délnyugat-kinai szecsuan tartomány nyugati részét. a richter-skála szerint 6,9-es erejű földrengés helyi idő szerint szombaton reggel 5 óra 13 perckor történt. a nagyerejű földremlökések az első jelentések szerint súlyosan megrongáltak országutakat és épületeket, s nyolc ember életét veszítette. a földrengés központja szecsuan tartomány tavu megyéjében volt, és a helyi földrengésjelző

Nuu

hivatal szerint hatását érezték az egész megyében. az új kina hírügynökség közleménye arról tájékoztat, hogy a helyi állami és pártvezetők a katasztrófa sújtotta körzetbe siettek, s részt vesznek a mentési munkálatok irányításában.

éb/zsa pk

12.32 240 181 0810

-.-

sk0037 4 230 mtik1037

tizek pere

peking, 1981. január 24. /mti/ - a kínai televízió szombaton este bejelentette, hogy vasárnap hirdet ítéletet a kínai népköztársaság legfelsőbb népbíróságának különleges bírósága a „Lin piao és csiang csing ellenforradalmi klikk”, tiz fővádlottjának perében. közölték, hogy a kínai televízió helyszíni beszámolót közvetít a tizek perének zárótárgyalásáról.

éb/zsa pk

12.59 240 181 0400

-.-

sk0038 4 230 mtik1038

sziria—jordánia

beirut, 1981. január 24. /mti/ - ujkeletü katonai feszültség jelei észlelhetők a sziriái-jordániai határon, ahol a múlt év novemberében és decemberében mindkét oldalon nagyarányú csapatösszevonásokat hajtottak végre. az asz-szafir című beiruti lap arról számol be, hogy a jordániai hadsereg egységei lövészárkokat, tüzelőállásokat építenek ki, és aknamezőket létesítenek a határvidék több térségében. a damaszkuszi sajtó szerint jordánia nem hagyott fel a sziriái ellenzéki erők, a muzulmán testvérek illegális szervezeteinek támogatásával.

Nuu

mint az asz-szaura megírta, az ammani hatóságok átadtak az izraeli megszálló hadseregnek egy palesztin gerillát, aki gazából menekült jordániába.

bs/zsa pk

13.06 240 181 0740

-. -

sk0039 4 230 mtik1039

west - pfsz

washington, 1981. január 24. /taszsz/ - john west, az egyesült államok szaud-arábiai nagykövete azt tanácsolta az új washingtoni kormányzatnak, hogy ismerje el a pfsz-t a palesztinai arab nép törvényes képviselőjének és haladéktalanul vegye fel a kapcsolatot az arafat vezette szervezettel. „nehéz megmagyarázni és igazolni azt a politikánkat, hogy visszautasítjuk a tárgyalásokat a palesztinai felszabadítási szervezettel és figyelmen kívül hagyjuk a véleményét,, - fejtette ki álláspontját a diplomata.

rp pk

13.17 240 181 0547

-. -

sk0040 4 230 mtik1040

szakszervezeti választások

lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1981. január 24. /mti/ - a péntek este közzétett hivatalos adatok megerősítik, hogy a munkásbizottságok szakszervezeti szövetsége maradt spanyolországban a legnagyobb szakszervezeti erő a december 31-én véget ért üzemi szakszervezeti választások eredményeként. a szocialista ugt azonban erősen felzárkózott hozzá. a kormánypárt által támogatott uso, bár jelentősen növelte képviselési arányát, nem érte el célját: az állami intézményekben és az országos érvényű tárgyalásokon jelenlétét biztosító 10 százalékot.

a választások eredményét összesítő állami intézmény adatai szerint a megválasztott üzemi bizottsági tagok és bizalmiak 30,75 százaléka a munkásbizottságok, 29,29 százaléka pedig az ugt jelöltje volt. az uso jelöltjei a helyek 9,09 százalékát szerezték meg. a megválasztottak 17,24 százaléka független jelölt, azaz nem tartozik egyetlen központhoz sem. az ela-stv baszk szakszervezet 2,74 százalékot ért el, és ezzel az első szakszervezeti erő lett a baszkföldön. ugyancsak előretört a galíciai intersindical, amely 1,06 százalékot ért el. ezzel szemben gyakorlatilag eltűntek a szakszervezeti szintérről a szélsőbalos - trockista, anarchista és maoista - szakszervezetek.

marcelino camacho, a munkásbizottságok szakszervezeti szövetségének főtitkára, nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy a munkásbizottságok mindenképpen megőrizte első helyét a szakszervezeti központok között, és beleszámítva az ugt is, az osztályalapokon álló szakszervezetek alkotják a nagy többséget.

camacho hangsúlyozta: a munkásbizottságoknak annak ellenére sikerült megőriznie vezető helyét, hogy a munkáltatók és más körök igen komoly erőfeszítéseket tettek, hogy másodrendű helyre szorítsák vissza őket. - mindenesetre súlyos sebek nélkül kerültünk ki a választásokból - mondotta.

leh/jp pk

14.06 240 181 1903

-. -

sk0041 4 230 mtik1041

szárazság

madrid, 1981. január 24. /mti/ - egyre nagyobb gondot okoz spanyolországban a rendkívüli szárazság, amely különösen az ország déli felét sújta.

a spanyol kormány pénteki ülésén az iparügyi és energiaügyi miniszter beszámolt spanyolország energiaellátásában keletkező problémákról. spanyolország villamosenergiájának 33 százalékát a vízierőművek szolgáltatják. ezek teljesítménye most a víztározók rendkívül alacsony vízszintje miatt egyre csökken.

a szárazság igen nagy károkat okoz a mezőgazdaságnak, különösen az állattenyésztésben. a földművelők és állattenyésztők szövetsége 110 milliárd pesetára becsüli az eddig elszenvedett károkat. az

ország sok vidékén elpusztultak a legelők, nagy nehézségekbe ütközik az állattáplálomány itatása.

ivóvíz-ellátási nehézségek vannak két nagyobb városban: sevillában és ciudad realban. sevillában vízkorlátozási intézkedéseket vezettek be.

leh/jp pk

14.15 240181 0936

.-.

sk0042 4 230 mtik1043

brüsszeli tüntetés /1.rész/

brüsszel, 1981. január 24. /mti/ - a szocialista pártokhoz közel álló szakszervezeti szövetség, az fgtb /belga általános munkásszövetség/ felhívására szombaton az ország minden részéről érkezett 80 ezer dolgozó tüntetett brüsszelben a kormány gazdaságpolitikája ellen. a másik nagy szakszervezeti szövetség, amely a keresztényszocialista párthoz áll közel, a jövő héttől kezdve tartományonként rendez nagyszabású megmozdulásokat, de tagjai közül sokan résztvettek a szombati brüsszeli tüntetésen is.

a belga parlament néhány héttel ezelőtt megszavazta a kormány szanálási törvényjavaslatát, amelynek célja belgium súlyos gazdasági-pénzügyi helyzetének rendbehozatala. a szakszervezetek azonban nem értnek egyet a szanálási programmal és a szombati nagygyűlésen georges debunne, az fgtb főtitkára így indokolta meg álláspontjukat: „meg akarjuk mutatni a tőkésnek, a parlamentnek és a pénzügyi világnak, hogy tévednek. a munkanélküliség ellen kell harcolni, nem pedig a munkanélküliek ellen. munkát akarunk mindenki számára, beleértve a nőket, a fiatalokat és a bevándorolt munkásokat.„ debunne élesebb fellépést követelt az adócsalások ellen, és hangoztatta, hogy a kisemberek helyett a vagyonosok vállára kell rakni az ország szanálásának terheit.

a tüntetésen résztvettek a belga kommunista párt képviselői és több szocialista párti törvényhozó is, bár a szocialista pártok a parlamentben megszavazták a kormány gazdasági törvényeit.

„a harc még csak kezdődik,„ - mondotta a nagygyűlésen az fgtb főtitkára, bejelentve, hogy a szakszervezeti szövetség hétfőn kiadja a jelszavakat a további akciókra. /folyt./

pd/jp pk

15.00 240181 1691

.-.

sk0043 4 230 mtik1044

brüsszeli tüntetés /2.rész/

belgiumban - különösen a vallon részén - az acélipar és a textilipar küzd főleg súlyos válsággal. mind nehezebb helyzetbe került az autóipar is: a nagy nyugateurópai autógyárak belgiumban működő hét szerelőüzeme közül kettő, a citroené és a british leylandé, teljesen beszüntette tevékenységét, elbocsátva mintegy háromezer munkást. a másik öt üzem is csökkentett kapacitással dolgozik.

pd/jp pk

15.03 240181 0445

.-.

sk0044 4 230 mtik1045

iszlám csucs - irán

nicosia, taif, islamabad, 1981. január 24. /ap/afp/ - inkább elutasító válasszal, semmint ígérettel tért vissza szombaton a szaudi taifba az iszlám országok küldöttsége iránból. a csoport feladata az volt, hogy meggyőzze teheránt: vegyen részt az iszlám államoknak vasárnap kezdődő harmadik csucsértekezletén.

az értekezletben az iszlám országok jó alkalmat látnak arra, hogy megpróbáljanak közvetíteni irak és irán között. noha az ap amerikai hírgyűlés jelentése szerint iráni részről jelezték az iszlám küldöttségnek, hogy teherán képviselője talán az utolsó pillanatban elutazik a szaudi mekkába, a küldöttség szóvivője közölte, hogy az iráni részvétel ennek ellenére távoli remény.

a pars iráni hírgyűlés beszámolója alapján a pozitív jelzést ali radzsai miniszterelnök tette pénteken teheránban, amikor találkozott az iszlám küldöttséggel. eszerint a kormányfő „közvetve jelezte, hogy irán esetleg részt vesz az értekezleten bizonyos célok érdekében,„ - a célok között azonban nem szerepelhet az iráni-iraki háború kérdése. de aztán radzsai ismét leszögezte a teheráni kiindulópontot: ha szaddam huszein iraki elnök ott lesz mekkában, akkor ne várjanak iráni képviselőre.

llv

ziaul hak pakisztáni államfő az iszlám konferencia soros elnöki minőségében szombaton újra kérte bagdadot és teheránt, hogy vessenek véget a háborúnak és üljenek le a tárgyalóasztalhoz.

rp pk

15.18 240181 1437

--

sk0045 4 230 mtik1046

gaus

berlin, 1981. január 24. /mti/ - berlinben bejelentették, hogy günter gaus - akit pénteken nyugat-berlin tudományos és kutatási szenátorává választották - befejezte tevékenységét az nszk állandó ndk-beli képviselőtének élén. gaus még csütörtökön visszalépett eddigi tisztségétől. a képviselőtet az új vezető, klaus bölling volt bonni kormányzóvivő február 1-re tervezett hivatalba lépéséig ideiglenes ügyvivő, hans-peter hellbeck vezeti.

gaus közölte, hogy „a szükséges, politikailag is érdekes és fontos bucsulótogatásokat, a következő hetekben - mintegy a képviselőtet vezetőjeként - lebonyolítja.

günter gaus a két német állam közötti alapszerződés életbe lépése - 1973 óta - vezette a német szövetségi köztársaság állandó képviselőtetét a német demokratikus köztársaságban.

gaus lépése a jogi bonyadalmak elkerülése miatt volt szükséges: nyugat-berlini politikai státusa következtében gaus egyszerre lenne két kormányzat, két állam - az nszk és nyugat-berlin - hivatalos képviselője. a jogi értelmezés akadályozta meg gaust abban, hogy a berlini diplomáciai testület doyenje legyen: az nszk a berlini missziót nem tekinti diplomáciai képviselőtetnek, s ezért tavaly megakadályozta, hogy gaus legyen az ndk-ban működő diplomáciai testület doyenje.

ko/im pk

16.29 240181 1307

--

sk0046 4 230 mtik1047

rövid hírek

giscard

róma, 1981. január 24. /upi/ap/ - kétnapos munkalátogatásáról szombaton hazarepült rómból valéry giscard d'estaing francia köztársasági elnök. az olasz politikai vezetőkkel a két ország kapcsolatairól és nemzetközi fejleményekről tárgyalt.

román-lengyel

bukarest, 1981. január 24. /mti/ - visszaérkezett bukarestbe a román kommunista párt küldöttsége lengyelországból. a delegáció virgil cazacunak, az rkp kb titkárának, a pvb tagjának a vezetésével a lemp kb meghívására tett látogatást.

waldheim - új-delhi

új-delhi, 1981. január 24. /dpa/ - kurt waldheim ensz-főtítkár részt vesz az el nem kötelezett országok külügyminisztereinek február 11-én megnyíló értekezletén. a konferenciát az indiai fővárosban rendezik.

földrengés indonéziában

djakarta, 1981. január 24. /reuter/ - legkevesebb 70 ember vesztette életét és több mint kétszázan eltűntek az irian jaya indonéziai tartományban kedden történt földrengés következtében. az áldozatok száma emelkedhet, mert a katasztrófa következményeit a hegyvidékes körzetekben még nem tudták megállapítani.

rp pk

16.30 240181 1140

--

sk0047 4 230 mtik1048

mitterrand elnökjelölt /1.rész/

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1981. január 24. /mti/ - francois mitterrand-t választotta elnökjelöltjéül a francia szocialista párt szombati rendkívüli kongresszusán, s helyére - mitterrand javaslatára - a 43

éves Lionel Jospin-t választotta meg a párt igazgató bizottsága első titkárnak. Jospin megőrzi korábbi megbízatását a nemzetközi kapcsolatok titkáráként, ebben a feladatában azonban segíteni fogja Véronique Neiertz asszony.

ebben a hadrendben indul a szocialista párt az április 26-május 10-i kétfordulós elnökválasztási csatába, és mint François Mitterrand, aki ezúttal harmadszor kísérli meg az Elysée-palota meghódítását, rövid kongresszusi beszédében hangsúlyozta: győzni akar a politikai küzdelemben. A szocialista jelöltek a közvéleménykutatások szerint erre ma nagyobb esélye van, mint néhány hónappal ezelőtt volt. Akkor 8-20 százalék különbséget mutattak ki a felmérések Giscard d'Estaing, a hivatalban lévő államfő javára, ma az utóbbi előnye csak 2-4 százalék. De akadtak olyan felmérések is, amelyek egyenlőséget mutattak ki; egy ízben pedig egyenesen a Mitterrand győzelmét jelezték a május 10-i második fordulóra.

Mitterrand most hangsúlyozta, hogy a választási kampányban védelmezni fogja a szocialista párt eszméit, kijelentve: egy „népi tömörülés”, jelöltjeként, a franciák többségének képviselője kíván lenni: „franciaország jelöltje franciaországért”, „hasonlóképpen általánosságokban mozgott a kongresszus fő jelszava: „alternatív politika a békéért, a foglalkoztatottságért, a szabadságért”, „a program óvatossága tükrözi azt a tényt, hogy míg 1965-ben és 1974-ben Mitterrand a francia baloldal közös jelöltjeként indult, azóta a szocialisták és kommunisták uniója felbomlott, és most a szocialista vezető a ma megosztó kormánytöbbség szavazótáborából is megpróbál voksokat lecsipni. /folyt./

bd/im pk

16.41 240 181 1922

-. -

sk0048 4 230 mtik1049

Mitterrand elnökjelölt /2.rész/

A szocialisták rendkívüli kongresszusa /Mitterrand előszavával/ 110 pontos manifesztumot fogadott el. Ez annak a kormányprogramnak a vázát képezné, amely a párt jelöltjének májusi győzelme esetén kiírandó parlamenti választásokon vezetné a szocialistákat.

Az előszóban a szocialista jelölt élesen bírálja Giscard d'Estaing kormányzásának mérlegét. - a kudarc teljes minden vonalon, az örökség súlyos lesz -, fejti ki. „egyfajta monarchiában élünk, amely távol áll a népi realitástól és a minennapok gondjaitól.

lv

Giscard d'Estaing először azt állította, hogy a munkanélküliség ellen harcol, szabadjára hagyva az inflációt, majd azt állította, az infláció ellen harcol, szabadjára engedve a munkanélküliséget. Az ő révén most egyszerre van részünk az inflációban és a munkanélküliségben, ugyanakkor a külkereskedelem összeomlik és a frank fenyegetett került.,,

A 110 javaslat első pontjai a szocialista párt ismert külpolitikai állásfoglalásait tömörítik, majd a gazdaság „szelektív”, fellendítését, „új gazdasági növekedést”, „különböző szociális intézkedéseket, az elnöki mandátum öt évre való csökkentését, decentralizálást, a szabadságjogok biztosítását írják elő a javaslatok. A befejező rész önálló /nukleáris/, elrettentő, stratégia, az atlanti szövetség tartalmának és horderejének „világos meghatározása”, „nyugat-európa megnövekedett összetartása, a Szovjetunió és Franciaország közötti hagyományos kapcsolatok fenntartása, a meglévő szerződések tiszteletben tartása mellett száll sikra. A bevezető pontok afganisztán és az európai közép-hatótávolságú rakéták tekintetében bírálja a szovjet álláspontot/.

bd/im pk

16.54 240 181 1692

-. -

sk0049 4 230 mtik1050

nyugat-berlini helyzet /1.rész/

Kocsis Tamás, az MTI tudósítója jelenti:

Nyugat-Berlin, 1981. január 24. /MTI/ - nyugat-Berlinben átmeneti kormánynak tekintik a pénteken megválasztott új SPD-FDP szenátust, amelynek megbízatása az elkerülhetetlen új parlamenti választásokig, tehát semmiképpen sem korábban tovább, de inkább csak júniusig szól.

„ha az SPD-nek és az FDP-nek az volt a célja /nyugat-/ Berlinben, hogy az elkerülhetetlenné vált előrehozott új választásokat még kormányzó pártként bonyolítsa le, s ha ez a halogató taktika előnyös számukra, akkor az új szenátus megválasztásával elérték, amit akartak. De mekkora erőfeszítéssel! A Bonni központ koalíciós pártjai csaknem minden vezető politikusának be kellett kapcsolódnia - attól való félelmükben, hogy a rossz /nyugat-/berlini példa megrázkódtatja a Bonni kormány alapjait is, s hogy megakadályozzák az SPD és az FDP önpusztítását a városban. olyan formátumu embert kellett rábeszélni arra, mint Vogel, hogy

lv

személyes sorsát nyugat-berlinhez kösse,, - hangoztatja szombati vezércikkében a nyugat-berlini der tagesspiegel. a lap utal rá, hogy az spd korábbi szenátorai közül csak hárman maradtak hivatalban, de kettőt ezek közül is már korábban ,,importáltak,, a városba.

„az új, bomból jött ember számára az eddigi helyi politikusok közül csak egyetlen egy, peter ulrich volt belügyi szenátor látszott még miniszterképesnek,, a nyugat-berlini spd annyira kimerült, hogy alapjában többé vagy kevésbé ismert nyugat-németországi spd-politikusok minden poszton megelőzik őket. s ez egyébként az új szenátusi csapat nagy problémája is ,, - állapítja meg a liberális politikai irányzatú lap. szavai szerint ,,az a körülmény, hogy sikerült ujjaalakítani a szenátust, nem változtat a politikai erők követelésein,, a választások elkerülhetetlenek, de a kereszténydemokratáknak is ,,nagyon gyorsan kiegyensúlyozott együtttest kell bemutatniok, hogy bizonyítsák: a cdu is fontosnak tartja /nyugat-/berlint,, - írja a der tagesspiegel. /folyt./

ko/im pk

16.59 240181 2051

-.-

sk0050 4 230 mtik1051

nyugat-berlini helyzet /2.rész/

a cdu egyébként 24 ora alatt összegyűjtötte a parlament feloszlását szolgáló népszavazás kezdeményezéséhez szükséges 80 ezer aláírásnak több mint a felét, s bizonyos, hogy a kereszténydemokraták hétfőre megszerzik az elegendő aláírást. ezt követi majd a ,,második lépcső,, : mintegy 300 ezer aláírás összegyűjtése, immár a feloszlást javasoló konkrét törvényjavaslathoz, amit - amennyiben a parlament azt visszautasítja - automatikusan követ a népszavazás.

a nyugat-berlini szocialista egységpárt a hét végén közzétette a párt elnökségének pénteken elfogadott állásfoglalását, amely megállapítja, hogy ,,az új szenátus megválasztásával nem oldódott meg nyugat-berlin politikai válsága,, a kommunistáknak is az a véleményük, hogy ,,az új választások elkerülhetetlenek,, s azt kell szolgáltniok, hogy ,,a szenátus és a képviselőház politikájában fordulat következzen be a demokratikus és társadalmi haladás irányába,, a párt elhatározta: résztvesz az új választásokon.

ko/im pk

17.00 240181 1039

-.-

sk0051 4 230 mtik1052

afganisztán

antananarivo, 1981. január 24. /taszz/ - anahita ratebzad, az afganisztáni népi demokratikus párt kb politikai bizottságának tagja, aki hazáját képviseli antananarivóban, a béke-világtanács elnöksége irodájának ülésén, kijelentette: az amerikai imperializmus és pakisztáni, egyiptomi, kínai szövetségesei durván beavatkoznak afganisztán belügyeibe, akadályozzák az új élet építését az országban. afganisztán ellenségei katonai táborok hálózatát hozták létre az ország körül, ahonnan terrorista bandákat küldenek az országba, amelyek rabolnak, ölnek, gyújtogatnak, és állandó feszültséget szítanak a lakosság körében.

- az afgán kormány jószomszédi kapcsolatokra, a tárgyalások megkezdésére törekszik a határos államokkal. nem országunk hibája, hogy mindeddig nem érkezett válasz javaslatainkra. ugyanakkor továbbra is a béke és a jószomszedság politikáját fogjuk megvalósítani - mutatott rá beszédében ratebzad.

- az idő megmutatta, mennyire helyes volt a szovjetunió lépése, amikor 1979 decemberében reagált afganisztán segélykérésére. ha nem lett volna ez a segítség, az imperializmus és a reakció országunkat második chilévé alakította volna. hálásak vagyunk a szovjet népnek ezért a segítségért - hangoztatta befejezésül anahita ratebzad.

ur pk

17.05 240181 1295

-.-

sk0052 4 230 mtik1053

waldheim - iszlám csucs

taif, rijad, 1981. január 24. /reuter/qna/ - kurt waldheim ensz-főtítkár reméli, hogy a harmadik iszlám csucsértekezet elősegíti sok világprobléma megoldását, és a béke, a biztonság megteremtését szolgálja majd. a világszervezet élén álló politikus nyilatkozata az al-dzsazirah című szaudi lapban jelent meg szombaton, a mekkai konferencia előestéjén. a főtítkár jelen lesz az értekezleten.

lv

waldheim szerint szorosak a kapcsolatok az egyesült nemzetek szervezete és az iszlám konferencia között. utalt arra is, hogy mekkai részvétele alkalmat nyújt számára tárgyalások folytatására olyan kérdésekről, mint jeruzsálem, dél-libanon, afganisztán.

rp pk

17.11 240 181 0703

-.-

sk0053 4 230 mtik1054

rövid hírek

görög tél

athén, 1981. január 24. /ap/ - szükségállapotot vezettek be szombaton görögország északi vidékein a kemény tél miatt. hatalmas hóviharak tombolnak, másutt az özönvizeszerű esők okoznak gondot. fennakadások vannak a közlekedésben, károk keletkeztek a citrusfélék ültetvényeiben. a kedvezőtlen idő által leginkább sújtott körzetekbe katonai egységeket vezényeltek. kréta szigetén egy ember meghalt. athén mélyen fekvő kerületeit elöntötte a víz.

szerencsétlenség

fresno, 1981. január 24. /upi/ - súlyos szerencsétlenség történt a kalifornia sierra nevada hegységben épülő vizierőműnél pénteken. egy háromszáz méteres függőleges aknában a párkány leszakadt és az ott dolgozó munkások a mélybe zuhantak. a hírek szerint legkevesebb hét ember meghalt, az áldozatok pontos számát azonban még nem tudják.

kézigránát - gyerekek

manila, 1981. január 24. /ap/ - fülöp-szigeti gyerekek a napokban tűzifagyújtás közben kézigránátot találtak. játszani kezdtek vele és a szerkezet felrobbant: négy kisgyerek a helyszínen, három a kórházban meghalt.

sztrájk

párizs, 1981. január 24. /taszsz/ - az európa parlament 3000 alkalmazottja strasbourgban egynapos sztrájkot tartott. béremelést követeltek.

rp pk

17.14 240 181 1274

sk0054 1 230 mtik1056

Lengyel szombat /1.rész/

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

varsó, 1981. január 24. /mti/ - lengyelországban szombaton a dolgozók jelentős része a kormány felhívásának megfelelően megjelent munkahelyén, de a munkások számos kollektívában a „szolidaritás” álláspontját fogadva el, szabadnapnak tekintették a szombatot.

varsóban a tömegközlekedés a szabad szombatokon szokásos munkarendben működött, számos üzlet nem nyitott ki. az állami intézményekben, hivatalokban normális munka folyt, nem így a nagyüzemekben, ahol a dolgozók fele, vagy még kevesebben jelentkeztek munkára. ennél rosszabb volt az arány gdanskban, bár itt teljes kapacitással működött az olajfinomító. a koszalimi vajdaságban szünet nélkül folyt a munka a nemrég használatba vett karlinói olajkutnál; ugyanakkor a vajdaság számos más vállalatánál állt a munka. a szénbányászatban, ahol az év eleje óta a felszín alatt dolgozók számára minden szombat törvényesen szabad, merőben más volt a helyzet: csak tíz bányában szünetelt a kitermelés, több mint ötvenben a bányászok önkéntes műszakot vállaltak. normális termelőmunka folyt a folyamatos üzemmódu sziléziai kohóműveknél is. /folyt./

kn/im ba pk

17.19 240 181 1207

-.-

sk0055 4 230 mtik1055

tuszok

párizs, kairó, plains, 1981. január 24. /mti-afp/mena/ap/upi/ - „amerika becsülete nem eladó!”, - jelentette ki drámai hangon richard nixon volt amerikai elnök, csatlakozva azok sorához, akik szerint az amerikai kormányt nem kötelezi semmire az iránnal kötött megállapodás. nyilatkozata beleillett abba a változatlan heveséssel folyó propaganda-kampányba, amely az egykori tuszok szenvedéseinek történetét festi le egyre komorabb színekkel. a kép összekuszálásához nem kevéssel járult hozzá az abc amerikai televíziós társaság csütörtök esti, az ügyel foglalkozó programja, amelynek az ensz főtitkárának szerepét illető része tiltakozásra készítette kurt waldheimet. most carter volt elnök sajtóértekezleten mondott köszönetet a műsor készítőinek „kitűnő munkájukért,,.

... míg a nyugati sajtójelentések, kommentárok és nyilatkozatok teljes bizonytalanságban tartják a világot az új amerikai vezetés valódi szándékait illetően - azaz, hogy teljesíti-e a carter-kormány vállalta feltételeket, - párizsban bejelentették, hogy franciaország feloldja a múlt év májusában életbeléptetett, irán elleni kereskedelmi- és áruszállítási tilalmat.

ba pk

17.21 240 181 1171

--

sk0056 1 230 mtik1057

Lengyel szombat /2.rész/

a szabadszombatok körüli vita gyakorlatilag az év eleje óta tart Lengyelországban. az előző szombat óta több állami és pártvezető nyilatkozott arról, hogy az ország jelenlegi gazdasági helyzete nem engedi meg az összes szabadszombat bevezetését. a pénzügyminisztérium pénteken felhívta a társadalmasított szektor valamennyi vállalatának figyelmét arra, hogy ne nem dolgozott munkanapokra nem szabad bért kifizetni. a szabadszombat önkényes meghirdetése nemcsak további gazdasági veszteségeket okozott, hanem - mint a pap hírügynökség szombaton délután írta - „erkölcsi konfliktust is. az embereknek ugyanis választaniuk kellett a szakszervezet döntése, illetve a munkafegyelem között,,.

a szabadszombatok kérdésében legutóbb állást foglalt a sem a „szolidaritáshoz,, sem az ágazatiakhoz nem csatlakozott, ugynevezett autonóm szakszervezetek együttműködési bizottsága is. a mintegy hatszázezer dolgozót képviselő 23 szakszervezet álláspontja szerint az ötnapos munkahét bevezetéséhez hat hónapos átmeneti időszakra van szükség.

kn/im ba pk

17.27 240 181 1091

--

sk0057 4 230 mtik1058

progressz-12

moszkva, 1981. január 24. /taszsz/ - a szaljut-6 orbitális tudományos ürállomás további működésének biztosítása céljából szombaton moszkvai idő szerint 17 óra 18 perckor a szovjetunióban felbocsátották a progressz-12 automatikus vezérlésű teherszállító űrhajót.

a teherűrhajó pályájának fontosabb adatai:

- a föld felszínétől mért legnagyobb távolsága: 299 kilométer, a legkisebb 188 kilométer;
- az űrhajó 89,1 perc alatt kerül meg a földet;
- a pályának az egyenlítő síkjával bezárt szöge: 51,6 fok.

a progressz-12 fedélzeti rendszere a telemetrikus mérések adatai szerint rendeltetésszerűen működik.

rp kd

17.55 240 181 0675

--

sk0058 4 230 mtik1059

angol munkáspárt

London, 1981. január 24. /mti-reuter/ap/upi/ - újabb győzelmet aratott az angol munkáspárt baloldala szombaton azon a rendkívüli pártkonferencián, amelyen döntöttek a párt vezetője jövőbeni megválasztásának módjáról. a döntő többséggel megszavazott határozat szerint ezentúl évente egy elektori testület választja a pártvezetőt - ez eddig a párt elsősorban konzervatív tagjaiból álló parlamenti csoportjának előjoga volt.

e határozat várhatólag még jobban elmélyíti a párt radikálisabb és konzervatív szárnya közti ellentéteket. david owen volt külügyminiszter, a munkáspárti jobbszárny egyik vezéralakja elítélte a határozatot, és utalt arra a már korábban szellőztetett tervére, hogy híveivel együtt a kiválás, és egy új párt alakításának tervével foglalkozik.

ba kd

17.59 240 181 0814

--

sk0059 4 230 mtik1060

nyugat-berlini - aláírások

nyugat-berlin, 1981. január 24. /mti/ - a cdu már szombaton összegyűjtötte a szükséges 80 ezer aláírást a parlament feloszlását szolgáló törvény kezdeményezéséhez. más szervezetek több mint 50 ezer aláírást gyűjtöttek a városban.

ko/im kd

18.03 240181 0289

-.-

sk0060 4 230 mtik1061

indiai hírek

uj-delhi, 1981. január 24. /taszsz/ - az india kommunista párt, továbbá india /marxista/ kommunista pártja, az ország más baloldali és demokratikus pártjai közös nyilatkozatot tettek közzé, amelyben mélyszéles aggodalmukat fejezik ki az északkelet-indiai assam államban egyre jobban elhuzódó politikai válság miatt. a nyilatkozat hangoztatja: egyes körök felhasználják a válságot arra, hogy feszültséget keltsenek india ezen körzetében. a nacionalista elemek tevékenysége következtében kialakult feszültség india gazdasági helyzetének rosszabbodásához vezet, gyengíti az ország pozícióját a nemzetközi szinten.

az indiai kommunista párt határozottan elítéli az assami szélsőséges elemek cselekedeteit, fellép a nacionalista törekvések ellen, következetesen támogatja a nemzeti egység megőrzésének elvét, harcol az északkeleti térség lakossága társadalmi-gazdasági helyzetének megjavításáért. a baloldali pártok assam állam lakossága és az egész ország érdekében felszólítanak a válság békés uton történő mihamarabbi rendezésére.

x x x

trivandrumban, a dél-indiai kerala állam fővárosában e. k. najanar főminiszter tartott sajtóértekezletet a baloldali tömörülés pártjaiból egy évvel ezelőtt megalakult kormány tevékenységéről.

a főminiszter elmondta, hogy a kormány nagy figyelmet szentel a falvakban a társadalmi-gazdasági változások megvalósításának. az agrárreform következetes végrehajtása során több száz parasztcsalád jutott földhöz. bevezették a nyugdíjrendszert a napszámosok, a

lakosság legszegényebb rétege részére, életbe léptették a mezőgazdasági munkások minimális munkabérééről szóló törvényt is. a lakáskérdés megoldására több intézkedés született, ebben az évben mintegy 38 ezer új lakást adnak át főként a vagyontalan családoknak.

az államban folyó gazdasági tevékenységről szólva a miniszter elmondta, hogy gyors ütemű fejlődésnek indult az elektronikai ipar, amelynek termékei az egész országban ismertek.

ur kd

18.15 240181 2011

-.-

sk0061 4 230 mtik1062

rövid hírek

franciaország - marokkó

rabat, 1981. január 24. /mti-afp/ - raymond barre francia miniszterelnök szombaton befejezte hivatalos látogatását marokkóban. a tárgyalásokról kiadott közös közleményből kiderül, hogy marokkó változatlanul támogatja franciaország afrika-politikáját, és a párizsi kormányhoz hasonlóan negatívnak tekinti a csádi fejleményeket.

kivégzések

bangui, 1981. január 24. /reuter/ - a közép-afrikai köztársaságban szombaton kivégezték az 1979-ben megbuktatott bokassa császár hat hívét, köztük a vejét. magát a hajdani véreskezű uralkodót a múlt hónapban ítélték távollétében halálra.

pokolgépek

róma, 1981. január 24. /upi/ - szombaton rájáratlan ismeretlen tettesek pokolgépes merényleteket követtek el az olasz ujjfasiszták pártjának négy irodája ellen. a kizárólag anyagi károkat okozó merényleteket egy magát „antifasiszta proletár mozgalomnak”, nevező szélsőbaloldali szervezet vállalta magára.

ku kd

18.27 240181 0984

-.-

Kr

11

sk0062 4 230 mtik1063

emberi jogok - egyesült államok

Los angeles, 1981. január 24. /taszsz/ - a rendőri erőszak alkotó eleme az amerikai uralkodó körök politikájának, akik lábbal tiporják a nemzeti kisebbségek emberi és polgári jogait - mutatott rá megnyitó beszédében charlene mitchell, a faji és politikai elnyomás ellen küzdő országos szövetség végrehajtó titkára az egyesült államok társadalmi szervezetei kezdeményezésére a rendőrség büntetteinek kivizsgálását célzó tanácskozáson.

évente mintegy 343 ember hal meg a rendőrök kezei által. a politikai és faji indítékból büntetlenül elkövetett gyilkosságok és testi sértések, a törvénytelen házkutatások és letartóztatások, a megfélemlítések és megtorlások - mindez az amerikai rendőrség fegyvertárába tartozik.

az „amerikai indián mozgalom”, Los angeles-i részlegének vezetője elmondta, hogy az indián rezervátumokban „nyílt vadászat”, folyik azon aktivisták ellen, akik az egyesült államok őslakosságának szabadságért, egyenjogúságért küzdenek.

az amerikai „igazságszolgáltatás”, története - a nemzeti kisebbségekkel szembeni igazságtalanság története, amelyek számára az egyenlőségről szóló álom csak álom marad. a nemzeti kisebbségeket mindenhol a fajgyűlölet légköre veszi körül, amely koldussorsra, jogfosztottságra kárhoztatja őket - jelentette ki r. blanks ismert néger jogász.

ur kd

19.10 240181 1367

-.-

sk0063 4 230 mtik1064

szovjetunió - köztársasági pártkongresszusok

moszkva, 1981. január 24. /mti/ - három szovjet köztársaságban fejeződött be az szkp xxvi. kongresszusát előkészítő pártkongresszus. a gruz, a moldvai és az örmény kommunista párt kongresszusán elfogadott határozatok a három köztársaság kommunistáinak teljes támogatásáról biztosítják a szovjetunió kommunista pártját, annak központi bizottságát. a határozatok összegezik a kommunisták feladatait az új ötéves népgazdasági terv megvalósításában, a pártmunka továbbfejlesztésében, a kommunista társadalom megvalósításáért folyó munkában.

kr

mindhárom köztársaságban megválasztották a küldötteket az szkp kongresszusára. ugyancsak megválasztották a pártok vezető testületeit is. a három köztársasági párt központi bizottsága első ülésén megválasztották a központi bizottságok első titkárait. a gruz kp kb első titkára ismét eduard sevardnadze, az szkp kb politikai bizottságának póttagja lett. örményország kommunista pártja központi bizottságának első titkára újból karen demircsan, a moldvai kp kb első titkára szemjon grosszu.

dusanbe városában szombaton is folytatta tanácskozását a tadzsik kommunista párt kongresszusa. a szombati ülésen elsősorban a szovjetunió új ötéves népgazdasági tervét vitatták meg a küldöttek. több területen és határterületen az oszszszk-ban területi pártkonferencián választották meg a kongresszusi küldötteket.

ki kd

19.39 240181 1423

-.-

sk0064 4 230 mtik2001

munkáspárti konferencia /1. rész/

lászló balázs, az mti tudósítója jelenti:

London, 1981. január 24. /mti/ - a brit munkáspárt londoni rendkívüli konferenciáján radikálisan megváltoztatta 80 éves vezérválasztási rendszerét. a pártvezért és a potenciális miniszterelnököt ezután nem a parlamenti csoport választja meg, hanem olyan kollégium, amelyben a szakszervezetek lesznek relatív többségben. michael foot pártvezér elfogadta a konferencia váratlan döntését, amely az ő eredeti javaslatának vereségét is jelenti. michael foot záróbeszédében egységre és országos mozgósításra szólította fel a munkáspártot, a thatcher-kormány legyőzésére, angliá sulyos gazdasági válságának párteszközökkel való leküzdésére.

a változatos fordulatokban bővelkedő konferencián három javaslat körül csoportosultak az álláspontok: a végrehajtó bizottság harmadikat javasolt a vezérválasztó kollégiumban a párt három fő elemének, a parlamenti csoportnak, a szakszervezeteknek és az alapszervezeteknek. egy szakszervezeti javaslat 40 százalékot irányzott elő a szakszervezeteknek, 30-30-at a másik két csoportnak. végül a parlamenti csoport javaslata a kollégium felét szerette volna megtartani magának és a másik felét egyenlően elosztani a párt két parlamenten kívüli eleme között.

NW

az első szavazási fordulóban a legmérsékeltebb reform felé látszott billenni a mérleg nyelve, de anglia legnagyobb szakszervezete, a szállítómunkások átállása, a végső fordulóban eldöntötte a kérdést a szakszervezetek javára súlyozott kollégium mellett, a szabályzatmódosítás értelmében ezentúl a munkáspárt minden őszi kongresszusán összeül a választási kollégium is, hogy megválassza, illetve újraválassza a pártvezért és a helyettesét.

a konferencia ilyen kimenetele meglepte a parlamenti képviselőket, a szakszervezetek többségét és a legtöbb delegátust is, hiszen a legradikálisabb formulát eredetileg a párt egyetlen nagy osztaga sem támogatta, a vasasok a parlamenti csoport abszolút többsége mellett kardoskodva eleve kizárták magukat a döntésből, míg a szállítómunkások második választása bebiztosította a radikális reform váratlan győzelmét. /folyt./

lb/im kd

19.48 240 181 2175

-.-

sk0065 4 230 mtik2002

munkáspárti konferencia /2. rész/

foot, aki alig három hónapja pártvezér, szerényen háttérbe húzódott és megpróbálta felszólalásával befolyásolni a konferenciát. záróbeszédében viszont szenvedélyes egységfelhívást intézett a párthoz, főleg a jobboldal hangadóit kérve: ne hagyják ott a labour-t, felhívta a munkáspártot, hogy szervezeti kérdéseit most már lezárva teljes erejét mozgósítsa a parlamentben és azon kívül a reakciós tory-kormány megbuktatására. aláhuzta, hogy 1980. a brit ipar legnagyobb visszaesésének éve volt a században, amiért a konzervatívok elvakult monetarista politikájára hárította a fő felelősséget: a következő munkáspárti kormánynak erőteljes állami beavatkozással, nagyberuházásokkal kell majd megmentenie az országot a gazdasági összeomlástól.

itt hangsúlyozta, hogy „a következő három év a legkritikusabb lehet a világra a nukleáris fegyverek feltalálása óta, és a munkáspárt nagy feladata, hogy a nukleáris leszerelést a világpolitika előterébe állítsa, úgy, ahogy azt az ensz-közgyűlés rendkívüli leszerelési ülészakának határozatai ajánlották 1978-ban.

wa

befejezésül a türelem és a vita szellemére kérte a pártot, figyelmeztette a győztes baloldalt, hogy semmilyen kérdés sincs örökre lezárva, vagyis a szervezeti reformok is tovább alakulhatnak.

lb/im kd

19.56 240 181 1324

-.-

sk0066 4 230 mtik2003

progressz 12 - tudósítói

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1981. január 24. /mti/ - a progressz 12 teherszállító űrhajó utnak indítása az új év első fontos eseménye a szovjetunió űrkutatási programjában, bár januárban már több kozmosz típusu mesterséges hold kezdte meg keringését a föld körül. a progressz rajtja azonban azt jelzi, hogy rövidesen folytatódhat a munka a világ leghosszabb ideje működő űrállomásán, a szaljut 6-on: a teherűrhajó az űrállomáshoz juttat el szállítmányt. mint ismeretes, a világ eddigi leghosszabb űrutazása, popov és rjumin utja előtt hasonlóképpen teherszállító űrhajóval küldték a szaljutra a munkájuk megkezdéséhez szükséges szállítmányt.

a teherszállító űrhajó indítása akkor mintegy két héttel előzte meg a két űrhajós rajtját. a progressz automatikusan kapcsolódott össze a szaljuttal, de a kirakást már rjuminék végezték. mint ismeretes, az űrállomás most automatikus üzemmódban dolgozik, a létfenntartáshoz szükséges berendezések jórészt kikapcsolták, azonban a szaljut egyes berendezései változatlanul működnek és továbbítják az adatokat a földre.

a szaljut-űrállomás 1977. szeptembere óta kering a föld körül és eddig négy hosszantartó expedíció lakó- és munkahelye, az interkozmosz-programban részvevő űrhajósok, köztük farkas bertalan átmeneti otthona és a sojuz-t típusu, pilóta vezette űrhajók „kikötője”, volt. az ilyen tartós működést elsősorban az teszi lehetővé, hogy a teherűrhajók segítségével állandóan biztosítani lehet a szükséges utánpótlást, meg lehet oldani az elhasznált alkatrészek cseréjét. popov és rjumin űrutazásának befejeztével a szovjet tudósok már jelezték, van lehetőség a szaljut-6 további üzemben tartására, újabb expedíciók kiküldésére.

wa

moszkva: orgona nélkül

sk0033 latin amerikai hírek
 sk0034 iszlám csucs /1.rész./
 sk0035 iszlám csucs /2.rész./
 sk0036 kínai földrengés - tudósítói
 sk0037 tizek pere
 sk0038 szíria - jordánia
 sk0039 west - pfsz
 sk0040 szakszervezeti választások
 sk0041 szárazság
 sk0042 brüsszeli tüntetés /1. rész/
 sk0043 brüsszeli tüntetés /2. rész/
 sk0044 iszlám csucs - irán
 sk0045 gaus
 sk0046 rövid hírek:
 róma: giscard
 bukarest: román-lengyel
 uj-delhi: waldheim - uj-delhi
 djakarta: földrengés indonéziában

sk0047 mitterrand elnökjelölt /1. rész/
 sk0048 mitterrand elnökjelölt /2. rész/
 sk0049 nyugat-berlini helyzet /1. rész/
 sk0050 nyugat-berlini helyzet /2. rész/
 sk0051 afganisztán
 sk0052 waldheim - iszlám csucs
 sk0053 rövid hírek:
 athén: görög tél
 fresno: szerencsétlenség
 manila: kézigránát - gyerekek
 párizs: sztrájk

sk0054 lengyel szombat /1. rész/
 sk0055 tuszok
 sk0056 lengyel szombat /2. rész/
 sk0057 progressz-12
 sk0058 angol munkáspárt
 sk0059 nyugat-berlini aláírások
 sk0060 indiai hírek

im

20.42 240 181 1549

-3-

Wa

sk0070 4 800 mtk2008

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0061-0070-ig

1981. január 14. /mti/

sk0061 rövid hírek:
 rabat: franciaország - marokkó
 bangui: kivégzések
 róma: pokolgépek

sk0062 emberi jogok - egyesült államok
 sk0063 szovjetunió - köztársasági pártkongresszusok
 sk0064 munkáspárti konferencia /1. rész/
 sk0065 munkáspárti konferencia /2. rész/
 sk0066 progressz 12 - tudósítói
 sk0067 békemenet helsinki
 sk0068 tartalomjegyzék 1.
 sk0069 tartalomjegyzék 2.
 sk0070 tartalomjegyzék 3.
 im kd

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében:

főszerkesztő: köves tibor

szerkesztette: németh gyula
 patak károly
 kopreda dezső
 - v é g e -

20.43 240 181 0857

-.-

Wa

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1981. január 25. kül. v a s á r n a p

sk0001 4 300 mtik1001

ítélet pekingben /1. rész/

éliás béla, az mti tudósítója jelenti:

peking, 1981. január 25. /mti/ - a kínai népköztársaság legfelsőbb népbíróságának különleges tanácsa vasárnap délelőtt ítéletet hirdetett a „lin piao és csiang csing ellenforradalmi klikk”, tiz fővádlottjának perében. a különleges bíróság csiang csing asszonyt, mao ce-tung özvegyét és csang csun-csiaót, a kínai kommunista párt politikai bizottsága állandó bizottságának volt tagját halálra ítélte. a halálos ítélet végrehajtását azonban mindkét esetben két évre felfüggesztették. mindkét elítéltet életfogytig megfosztották politikai jogaik gyakorlásától.

- az ítélet indokolásában a különleges bíróság rámutatott, hogy csiang csing vezető szerepet játszott az „ellenforradalmi klikk”, szervezésében és irányításában azzal a céllal, hogy megdöntse kínában „a népi demokratikus diktatúrát”, csang csun-csiao együttműködött csiang csinggel az „ellenforradalmi klikk”, szervezésében és irányításában, és vezető szerepet játszott ebben a klikkben. mint kezdeményező és tervező a zürzavar évtizedében rendkívül súlyos károkat okozott az államnak és a népnek.

vang hung-vent, a kínai kommunista párt volt alelnökét a különleges bíróság életfogytig tartó börtönre és ugyancsak életfogytig tartó politikai jogfosztottságra ítélte. a bíróság az ítélet indokolásában rámutatott, hogy vang hung-ven szintén vezető szerepet játszott az „ellenforradalmi klikk”, tevékenységében.

Fi